

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2010

Bc. Petra Říhová

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: N 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání

**Šumné Sezimovo Ústí – po stopách první republiky
(funkcionalistická, zejména Baťovská architektura 20. století)**

Vedoucí diplomové práce
Ing. arch. Martin Jirovský, PhD.

Autor
Bc. Petra Říhová

2010

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Petra ŘÍHOVÁ**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**

Název tématu: **Šumné Sezimovo Ústí - po stopách první republiky
(funkcionalistická, zejména Baťovská architektura 20.
století)**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Zhodnotit podíl funkcionalistické architektury na přitažlivost zvolené destinace. Zpracovat projekt naučné stezky ve městě Sezimovo Ústí se zaměřením na intermediální a interaktivní složky.

Metodický postup:

1. Studium teoretických východisek řešeného problému
2. Provedení situační analýzy
3. Příprava a realizace terénního výzkumu
4. Navrh naučné stezky

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární rešerše. 3. Analýza a syntéza poznatků z vlastního zkoumání. 4. Vlastní návrhy. 5. Závěr. 6. Seznam literatury.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 60 - 80 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

ERBANOVA E., ŠILHAN M., ŠVÁCHA R. *Slavné vily Jihočeského kraje*.
Umělecká agentura FOIBOS a.s., 2007

HORNER S., SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada, 2003

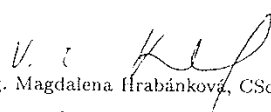
JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing měst a obcí*. Praha: Grada, 1999

JANKOVEC O. *Sezimovo Ústí*. Město Sezimovo Ústí, 2006

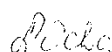
VAŠKO, M. *Cestovní ruch a regionální rozvoj*. Praha: VŠE, 2002

Vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Martin Jirovský, Ph.D.
Katedra obchodu a cestovního ruchu
Konzultant diplomové práce: Mgr. Vladimír Dvořák
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání diplomové práce: 15. února 2009
Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2010

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

Ing. Kamil Pícha, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 26. února 2009

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, v souladu s §47 b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, že souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, 9. 9. 2010

vlastnoruční podpis

Poděkování

Rada bych touto cestou poděkovala ing. arch. Martinovi Jirovskému, PhD. za odbornou pomoc, cenné připomínky a rady, kterými přispěl k vypracování této diplomové práce.

Dále bych chtěla poděkovat ing. arch. Otakaru Jankovcovi za jeho ochotu a poskytnuté materiály a také všem ostatním, kteří mně ochotně poskytli potřebné informace a podporovali mě při vypracování této práce.

Obsah:

1. Úvod.....	3
2. Literární rešerše	6
2.1. Sezimovo Ústí.....	6
2.1.1. Zeměpisná poloha města Sezimovo Ústí	6
2.1.2. Důležitá data v historii Sezimova Ústí	6
2.2.3. Současnost města Sezimovo Ústí	8
2.2. Výrobní závod Kovosvit a jeho vliv na vývoj města.....	9
2.2.1. Závod Kovosvit MAS v Sezimově Ústí 2: charakteristika a historie	9
2.3. Architektura	11
2.3.1. Funkcionalismus	11
2.3.2. Charakteristika architektury v Sezimově Ústí	12
2.3.3. Koncepce zahradních měst	13
2.3.4. Schéma průmyslového města.....	14
2.3.5. Charakteristika zeleně ve městě.....	15
2.3.6. Stavební vývoj v Sezimově Ústí z časového hlediska.....	18
2.4. Významné stavby Sezimova Ústí	26
2.4.1. Benešova vila.....	26
2.4.2. Hotel MAS.....	28
2.4.3. Areál výrobního podniku Kovosvit	29
2.4.4. Zdravotní středisko	30
2.4.5. Kino Spektrum.....	31
2.4.6. Kolonie rodinných domů Amerika	31
2.5. Baťa a baťovská výstavba.....	33
2.5.1. Baťovský urbanismus	33
2.5.2. Baťovský funkcionalismus	34
2.6. Cestovní ruch	37
2.6.1. Cestovní ruch - objasnění pojmu	37
2.6.2. Potenciál města Sezimovo Ústí v cestovním ruchu	37
3. Analýza a syntéza poznatků z vlastního zkoumání	39
3.1. Příprava a realizace terénního výzkumu	39
3.1.2. Cíl diplomové práce.....	39
3.1.3. Použité metody sběru dat.....	39
3.1.4. Metodický postup	39
3.1.5. Charakteristika zkoumaného objektu.....	40
3.2. Dotazníkové šetření	41
3.2.1. Dotazník pro obyvatele Sezimova Ústí 2	41
3.2.2. Dotazník pro mladé obyvatele Sezimova Ústí.....	48
3.2.3. Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	53
3.2.4. Aplikace a doporučení výsledků dotazníkového šetření.....	54
4. Návrh naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“	56
4.1. Naučná stezka – obecná charakteristika	56
4.1.1. Naučná stezka	56
4.1.2. Postup při realizaci naučné stezky	56
4.1.3. Zajištění financování.....	59
4.2. Naučná stezka Šumné Sezimovo Ústí	59

4.2.1. Výběr trasy.....	60
4.2.1. Plán trasy.....	62
4.2.2. Umístění statických informačních bodů v terénu	63
4.2.3. Zpracování informačního panelu – textová část	64
4.2.4. Rozpočet, zajištění financování a realizace naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“	69
4.2.5. Intermediální a interaktivní složky naučné stezky.....	72
5. Závěr	75
6. Summary.....	78
7. Přehled použité literatury	80
8. Seznam obrázků:	82
9. Přílohy.....	83

1. Úvod

Téma této diplomové práce je navrhnout řešení a připravit projekt pro realizaci naučné stezky ve městě Sezimovo Ústí. Tematické zaměření diplomové práce je určeno názvem: „Šumné Sezimovo Ústí – po stopách první republiky“.

V teoretické části diplomové práce se budu zabývat architekturou a urbanismem města, jejich vývojem a významem nejen v kontextu rozvoje a historie města, ale také v kontextu významu pro cestovní ruch. Podrobněji zde bude rozvinuta kapitola týkající se funkcionalistické architektury, kde bude kladen zvláštní důraz na tzv. Baťovskou architekturu a také na baťovský urbanismus, jeho koncepce a myšlenky, které zanechaly do dnešních dnů v Sezimově Ústí hlubokou stopu. Baťovský urbanismus, myšlenky a funkcionalistický architektonický styl zásadním způsobem ovlivnily vzhled a charakter Sezimova Ústí 2. Je to mladé město, které bylo vybudováno v roce 1939 na zelené louce na základě požadavků firmy Baťa.

Pro pochopení výchozí situace bude v práci začleněna kapitola pojednávající o významných datech v historii města a jeho obecných charakteristikách. Zmíněn bude také charakter současného stavu města. Dále bude zařazena krátká kapitola, ve které přiblížím vliv výrobního závodu Kovosvit, a.s. na život ve městě, protože tento výrobní podnik ovlivňuje život města nejen z historického hlediska, ale také z hlediska architektonického.

V dalších kapitolách se budu zabývat vlivem funkcionalismu na výstavbu ve městě, včetně jeho aplikace do koncepcí baťovské výstavby a stavebním vývojem města. To následně umožní stanovit a porovnat odlišnosti částí jednotlivých území a pochopit tak proces urbanistického vývoje města. Tato část se bude také zabývat koncepcí ideálních města a koncepcí zahradních měst včetně charakteristiky zeleně v jednotlivých lokalitách města, která byla plánována již při přípravě urbanistických plánů města a posouzením, zda i dnes odpovídá stav veřejné zeleně baťovým koncepcím.

V následující části budou uvedeny významné a zajímavé stavby, které svým charakterem reprezentují funkcionalistickou a baťovskou architekturu, a které svým významem vybočují z běžné zástavby. V této části bude kladen důraz na detail a charakteristiky zástavby či principy, které danou výstavbu ozvláštňují. Kromě staveb s výše uvedenou charakteristikou zde bude popsán objekt známý pod označením „Benešova vila“. Tato stavba ovlivnila svou existencí rozvoj Sezimova Ústí. Vilu si nechal postavit ministr zahraničních věcí Dr. Edvard Beneš v roce 1930 jako své letní sídlo v jihofrancouzském stylu, který není pro oblast střední Evropy zcela typický. Význam a důležitost této stavby pro Sezimovo Ústí spočívá nejen ve výběru architektonického slohu, ale hlavně v tom, že se jedná o soukromé sídlo českého prezidenta a tím se postupem doby stalo turistickým cílem a je proto v současné důležitým prvkem pro rozvoj a podporu cestovního ruchu ve městě.

Dále se v práci budu také zabývat Baťovskými myšlenkami a pojetím funkcionalismu aplikovanými do výstavby a urbanismu města.

Pro doložení myšlenek a prokázání Baťova vlivu na život dnešního Sezimova Ústí bude začleněno do práce vyhodnocení dotazníkového šetření, které jsem provedla za účelem demografického průzkumu na téma: jak se žije obyvatelům dnešního Sezimova Ústí, jak jsou spokojeni se zdejšími životními podmínkami a na jejich názory a myšlenky týkající se symboliky města a posléze s konfrontací a porovnáním Baťovských počinů, které dodnes ovlivňují život zdejších obyvatel, ať se jedná o urbanismus, zeleň ve městě či o přístup k životu.

V praktické části se práce bude zabývat přípravou projektu naučné stezky, která by konkretizovala závěry vyplývající z teoretické části.

Na základě terénního průzkumu bude stanovena doporučená trasa naučné stezky s vysvětlením důvodu, které vedly ke stanovení právě této trasy. Dále bude určen doporučený počet statických pojetí na trase v terénu a určena místa, kde by bylo vhodné tato statická zařízení umístit. Naučná stezka má za cíl seznámit návštěvníka

s architekturou Sezimova Ústí 2, s důvody její výstavby a jejím významem. Proto je nutné pečlivě rozmyslet, co bude v textech na jednotlivých informačních panelech uvedeno a stanoven postup pro marketingovou podporu a využití intermediálních a interaktivních složek při realizaci naučné stezky. Následovat bude ekonomický rozbor a podrobná kalkulace projektu. Naučná stezka lze velmi dobře využít jako nástroj pro podporu rozvoje cestovního ruchu a proto je nutné ji zkonstruovat tak, aby byla schopna zaujmout a upozornit návštěvníka na existenci zajímavých a také turisticky významných míst (Benešova vila, Sezimovo Ústí 2 – baťovská architektura) v Sezimově Ústí. Důležitá je také následná marketingová podpora. Jednou formou podpory naučné stezky a také cestovního ruchu ve městě je interaktivní terminál v budově městského úřadu, který by poskytoval informace o turistické nabídce Sezimova Ústí včetně dalších turistických informací s možností využití i pro oblast občanských záležitostí. Problematikou zřízení interaktivní a intermediální složky naučné stezky se budu v práci také zabývat.

Na závěr práce bude uvedena obrazová příloha, ve které bude pomocí obrazové dokumentace podpořeno řešení zadané problematiky.

2. Literární rešerše

2.1. Sezimovo Ústí

V této kapitole se budu snažit v jednoduché formě přiblížit historii města Sezimova Ústí se zaměřením na události, které jsou důležité pro téma této práce a pochopení základní problematiky. Tato kapitola a také celá práce budou zaměřeny ve větší míře na část města Sezimovo Ústí 2, neboť v tomto prostoru se mnohem více než v části města Sezimovo Ústí 1 nachází ukázky funkcionalistické architektury a projevuje se zde vliv Baťovských koncepcí a myšlenek.

2.1.1. Zeměpisná poloha města Sezimovo Ústí

Město Sezimovo ústí se nachází v těsné blízkosti města Tábora, což mělo na události v jeho historii nemalý vliv. Z druhé strany k městu téměř přiléhá město Planá nad Lužnicí a všechna tato tři města společně tvoří aglomeraci, která je druhým největším sídelním útvarem v Jihočeském kraji. Přirozeným urbanistickým vývojem tyto tři obce vytvořily kompaktní zastavěný celek. Mnohá zařízení, především technické infrastruktury jsou v těchto obcích společná. [2]

2.1.2. Důležitá data v historii Sezimova Ústí

Samotná historie tohoto města začíná roku 1420, kdy Sezimovo Ústí dobyli husité, město vypálili a obyvatelé se přemístili na nedalekou ostrožnu mezi řekou Lužnicí a Tismenickým potokem a založili na tomto místě novou obec Tábor. Po této události se historie města odmlčela na dlouhých 400 let. V roce 1826 požádal Antonín Āoupalík o povolení postavit na místě bývalého města nový dům. Žádost byla zamítnuta, ale o dva roky později, v roce 1828 bylo rozhodnutí změněno a bylo povoleno zahájit hromadnou výstavbu domů. Postupně se provedla parcelace a byla vydána povolení pro stavbu celkem 100 rodinných domů dle regulačního plánu. Vznikla nová obec s názvem Starý Tábor, která byla v roce 1920 přejmenovaná na Sezimovo Ústí. V roce 1832, již 4 roky po zahájení stavby prvního domu, zde žilo již 479 obyvatel s 89 školou povinnými dětmi a ve stejném roce zde začalo školní vyučování v pronajatém domě. První škola byla postavena v roce 1876. [10] [17]

Nově postavené domky byly většinou jednopodlažní, výrazně zemědělského charakteru, ke každému domku patřil kousek půdy a políčka pro obyvatele byla rozparcelována v bezprostřední blízkosti zástavby. Také se zde rozvíjela drobná řemeslná výroba.

Tento charakter města přetrval bez podstatnějších změn přes sto let. Až ve třicátých letech dvacátého století bylo toto místo shledáno jako atraktivní pro výstavbu rodinných domů a v té době zde začal stavět svou rekreační vilu také budoucí druhý prezident Československé republiky Edvard Beneš. [2]

Další významnou událostí, která významně ovlivnila vývoj města, bylo zahájení výstavby továrny na obráběcí stroje firmy Baťa. Ta v červnu 1939 zahájila na druhé straně od železniční tratě na volných pozemcích, většinou polnostech, patřících městu Tábor, strojírenský závod na výrobu obráběcích strojů se sídlištěm a plánovanou kapacitou pro 10 000 obyvatel. [2]

Po skončení druhé světové války v roce 1945 pokračovala především výstavba Sezimova Ústí 2 a objevila se nutnost zpřesnit místopisná značení. Zástavba z 19. století dostala označení Sezimovo Ústí 1 a nová část Sezimovo Ústí 2. Obě části získaly i přezdívky, Sezimovo Ústí 1: Paďousy a Korea, Sezimovo Ústí 2: Baťov nebo Kovosvit, kde se ještě upřesňovali lokality: Kolonie 150 domků (často nazývána Baťov), Německo či Amerika. [2]

V Sezimově Ústí 1 bylo mimo několika individuálních rodinných domků postaveno v období po roce 1945 16 velmi úsporných malometrážních bytů se 7 dvoupodlažními bytovými domy a v letech 1972 – 76 bylo postaveno 116 řadových a 17 atriových domů formou družstevní výstavby na severovýchodní straně.

Výstavba v Sezimově Ústí 2 byla až do roku 1950 realizovaná a financovaná podle urbanistické přípravy od firmy Baťa. Poté urbanistickou přípravu přebíral podnik Stavoprojekt Sezimovo Ústí a firma Baťa financovala pouze některé stavby. Bytová

výstavba a stavby občanské vybavenosti byly hrazeny ze zdrojů státní bytové a občanské výstavby.[2]

2.2.3. Současnost města Sezimovo Ústí

Dnešní Sezimovo Ústí je dynamické město vybavené moderní infrastrukturou a kvalitní dopravní dostupností. Osminásobný nárůst počtu obyvatel během 20. století měl pochopitelně nároky na vývoj infrastruktury, především na dopravu, ale i občanskou vybavenost a kulturu prostředí. Město se stále dělí svým charakterem na dvě odlišné části.

Sezimovo Ústí 1

Dnešní Sezimovo Ústí 1 je klidné město, tvořené domky se zahradami a množstvím zeleně, zasazené do příjemného prostředí blízké přírody. Na jeho území se nachází Benešova vila a na památku odkazu Dr. Edvarda Beneše byl v roce 2006 v areálu u hrobky Dr. Beneše otevřen Památník Dr. Edvarda Beneše, který uchovává odkaz jeho díla a osobnosti pro další generace. [17] [2]

Sezimovo Ústí 2

Sezimovo Ústí 2 má průmyslový charakter, více obyvatel a tomu také odpovídající infrastrukturu. V této části se nachází zdravotní středisko, lékárna, dvě ze tří základních a mateřských škol, střední škola, kulturní středisko, hotel, ale také nově vybudovaná průmyslová zóna, či nové čtvrti s výstavbou rodinných domů. Přes jeho průmyslovější charakter stále zůstává městem v zeleni, městem, které bylo (alespoň částečně) vybudované podle zásad pro výstavbu ideálních měst. Tato koncepce se projevuje v životě dnešního Sezimova Ústí 2 nemalou měrou, ale veskrze pozitivně. Na život města měl zásadní a do dnešní doby také stále má veliký vliv výrobní závod Kovošvit, díky kterému v podstatě tato část města vznikla. [10]

2.2. Výrobní závod Kovošvit a jeho vliv na vývoj města

Výrobní závod Kovošvit je nerozlučně spjat s historií města. V podstatě část města - Sezimovo Ústí 2 - vznikla na základě toho, že na k zajištění provozu nově založené výrobní továrny bylo zapotřebí lidských pracovních sil (což je přirozené) a bylo potřeba pro tyto pracovní síly vybudovat prostor k životu, zajistit bydlení a ostatní potřeby (lékař, školy, obchody, ostatní služby). Se založením a rozvojem závodu Kovošvit byla spjatá nejen stavba továrny a bytová výstavba, ale také výstavba objektů občanské vybavenosti.

Obrázek 1 – Výrobní závod Kovošvit, a.s., pohled na vstupní bránu. Foto autor.

2.2.1. Závod Kovošvit MAS v Sezimově Ústí 2: charakteristika a historie

Jako den zahájení stavby závodu je možné označit datum 6. června 1939. Tento den byly podepsány kupní smlouvy na pozemky potřebné k výstavbě nového strojního závodu a ostatních staveb a budov pro bydlení. Téměř okamžitě byla zahájena výstavba. Nejvíce výrobních objektů závodu bylo postaveno v letech 1939 – 1953, následná výstavba byla převážně zaměřena na dostavby, rekonstrukce a doplňky stávajících objektů.

Po znárodnění koncernu Baťa v roce 1949 vznikl národní podnik Kovošvit, v roce 1989 státní podnik Kovošvit a od 1. 1. 1991 akciová společnost Kovošvit a.s. Výrobní sortiment podniku tvoří frézy, soustruhy a vrtačky. Výrobky závodu dostaly mnohá ocenění na světových výstavách a veletrzích.

Závod Kovošvit od počátku používal a i v dnešní době stále používá jako obchodní značku logo tvořené třemi velkými písmeny MAS.

Značka MAS je prisuzováno několik významů. Uvádím je zde, protože si myslím, že je i v dnešní době zajímavé, že do dnešních dnů se nebyli odborníci schopni shodnout na jediném významu tohoto loga. Původně Moravské a Slovenské strojírný, následně Moravské akciové strojírný, ale také Mechanické automatické stroje. Značku MAS používá závod dodnes, pouze krátkodobě se v letech 1955 – 1956 používala značka TOS (značka Sdružení továrních strojů).

Baťovský závod měl vliv i na vzdělání ve městě, protože způsob baťovského vzdělávání byl přenesen i sem. Postupně zde byly založeny školy a vzdělávací zařízení, která se zabývala výchovou nových mladých pracovníků firmy. [2]

2.3. Architektura

2.3.1. Funkcionalismus

Na úvod bych chtěla krátce přiblížit funkcionalismus, který se jako architektonický sloh projevuje zejména v architektuře Sezimova Ústí 2.

Funkcionalismus je architektonický sloh, který lze shrnout jednou větou takto: Forma následuje funkci. Funkcionalistické budovy jsou velice strohé, avšak ne neumělecké. Od konce 20. let do konce 70. let 20. století byl v architektuře vedoucím architektonickým slohem. Pro funkcionalistickou architekturu jsou typické účelové budovy jednoduchých tvarů. Používají se v ní převážně v té době nové materiály (např. šarlatové cihly, železo nebo beton) a nové konstrukční řešení staveb pomocí železobetonu či skla. Výrazným rysem je geometrická čistota tvarů. K tomu se přidalo úsilí o zavádění industriálních stavebních metod a také o využití moderních konstrukčních soustav a materiálů, zvláště železového betonu. Přehlácanost a zbytečná komplikovanost byla elegantně nahrazena geometrickou čistotou tvarů.

Funkcionalismus byl chápán nejen jako soubor nových funkčních, konstrukčních a estetických zásad architektury tvorby, ale rovněž jako typický způsob myšlení, který v druhé třetině 20. století převládl v nazírání na jevy a v činnosti lidí. Toto pojetí a společenská problematika architektura urbanismu převedla architektky k řešení nových forem sídel a bydlení. [13] [14]

2.3.1.1. Funkcionalismus – 5 základních principů

Jedná se o 5 základních principů a pravidel. Těchto pět tezí prakticky shrnuje hlavní vymoženosti tehdejší techniky a využití nových materiálů v architektuře:

- 1. Sloupy:** staví se domy na sloupech, tím se uvolní přízemí, které je určeno pro zeleň a volný pohyb.
- 2. Střešní zahrady:** ploché střechy umožňují budovat na střechách zahrady, které nahrazují zeleň, kterou dům odebral místu, kde je postaven.

3. Volný půdorys: základním prvkem jsou sloupy, které nesou síly všech podlaží, což umožňuje volné členění prostoru nenosnými příčkami.

4. Pásová okna: zavedený systém sloupů umožňuje použít široká okna umístěná mezi sloupy.

5. Volné průčelí: konzolovitě vyvedené stropy uvolňují průčelí pro naprosto volné řešení oken a průčelí. [20]

2.3.2. Charakteristika architektury v Sezimově Ústí

V této kapitole se budu zabývat pouze charakteristikou architektury Sezimova Ústí 2, protože z architektonického ani urbanistického hlediska není Sezimovo Ústí 1 výraznou a zajímavou lokalitou. V architektuře Sezimova Ústí 2 se projevuje zejména architektonický styl funkcionalismus a pro pozdější výstavbu lze mluvit o socialistickém realismu a unifikované výstavbě 70. – 80. let 20. století.

Dřívější architektonické slohy neměly na výstavbu města Sezimovo Ústí žádný vliv. Město od roku 1420 do roku 1829 neexistovalo, a po jeho znovuzaložení se obytná stavení, která v lokalitě Sezimovo Ústí 1 převažovala, stavěla v jednoduchém, téměř venkovském stylu.

Výjimkou je komplex tří rekreačních vil z 30. let minulého století – Benešova, Fierlingerova a Strimplova, které jsou poplatné svým charakterem nejen svému účelu, ale také majetkovým poměrům a finančním možnostem jejich majitelů. [2] [5]

Výrazný architektonický zlom přišel po zahájení výstavby Sezimova Ústí 2, kdy se na charakteru nové části města výrazně podepsal baťovský rukopis ovlivněný funkcionalismem, jednoduchostí a praktičností v kombinaci se snahou vytvořit město v zeleni, město, kde se lidem bude dobře žít. V době po 2. světové válce a nástupu komunismu a zavádění nových pravidel a řádů se podařilo v Sezimově Ústí 2 udržet až do roku 1953 obecný charakter výstavby v baťovském stylu. V té době začala výstavba obytných domů se společným bydlením, která řešila tísnivou bytovou situaci mnoha obyvatel a zvyšující se požadavky na kvantitu i kvalitu bydlení.

Po této době se ve zdejší architektuře objevují prvky socialistického realismu. V Sezimově Ústí 2 však ve velmi umírněné podobě. Proto se objekty postavené v této době a v tomto stylu, který je také známý pod názvem *sovela*, vyznačují jednoduchostí a v dnešní době připomínají toto časové období jen charakterem staveb, ne však jejich výzdobou.[2]

2.3.3. Koncepce zahradních měst

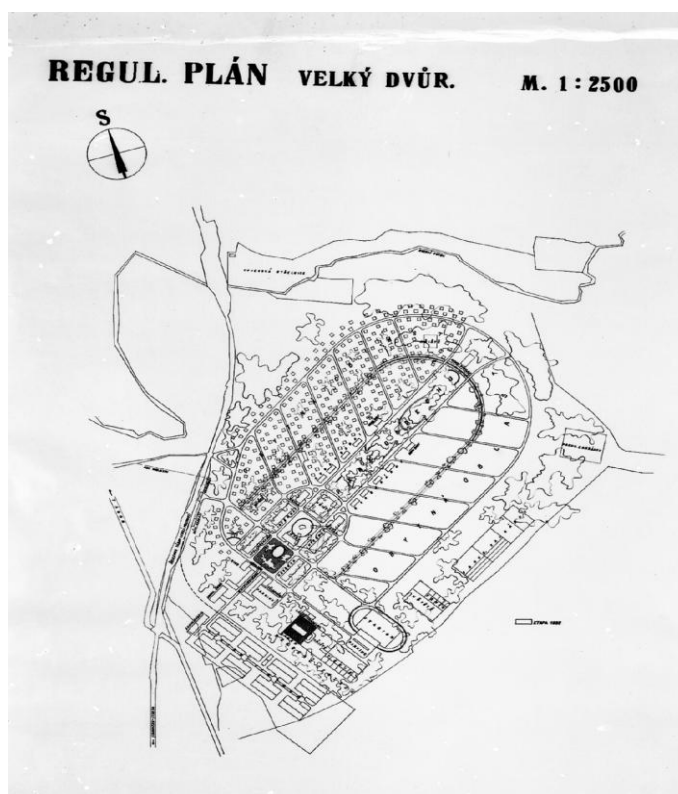
Sezimovo Ústí 2 je město, které je vystavěné podle zásad budování průmyslových měst. Neoddělitelnou součástí plánů průmyslových měst je zapracování dostatečného množství zeleně na území města. Města nebo městské čtvrti vystavěné podle těchto plánů byla nazývána zahradní města a jejich cílem bylo zajistit soužití člověka s přírodou (příměstské rekreační zóny) za dodržení požadavků na průmyslový rozvoj.

Realizace zahradních měst byla ve 20. - 30. letech 20. století rozvíjejícím se faktorem. V Čechách byly v tomto období založeny zahradní čtvrti, jako jsou Dejvice či pražské sídliště Na Babě. Dodnes se jedná o významné urbanistické celky se záměrně komponovanou zelení ve městě. To stejné platí i o něco později vzniklá města, k jejichž vzniku dal impuls Tomáš Baťa, pro kterého myšlenka zahradního města a ideálního průmyslového města byla jednou z hlavních zásad při budování jeho obuvnického impéria a zakládání satelitních měst (satelitní města byla taková, ve kterých firma Baťa zakládala pobočné závody). Základní myšlenkou byl dostatek zeleně.

V té době při realizaci těchto ideálních průmyslových měst vznikla myšlenka, která se později velmi dobře uplatnila – široký bulvár vedoucí středem města, který dělí továrny od města. Tyto a další podobné myšlenky vedly k řešení dané problematiky. Na koncepci ideálního průmyslového města se podíleli nejlepší čeští architekti a urbanisté. Mezi architekty byli mimo jiné známé osobnosti František Gahura, Josef Gočár, Emanuel Hruška. [2] [5] [10] [15]

2.3.4. Schéma průmyslového města

Základní schéma ideálního průmyslového města mělo botanický podtext, vlastní město mělo mít tvar vějíře či listu. Řapík listu směřoval k továrně, ke vstupu do závodu. Mezi obytným celkem a závodem měly být podle schématu umístěny služby. K ústřednímu prostoru pak jako žilnatina listu směřují ulice s rodinnými domky. Hlavní centrum s náměstím a obchodní ulicí je vždy situováno mezi vstupní část závodu a obytné čtvrti. Podle tohoto schématu se pak začala stavět města jak v Čechách, tak v zahraničí. Později vstoupila do popředí myšlenka, že je nutno tento základní schematický projekt přizpůsobit s ohledem na místní podmínky, zejména z hlediska geografie (vodní toky, terénní vlny, kopcovitý terén). Stavební práce v Sezimově Ústí, které bylo projektováno podle této koncepce, však byly pozastaveny 2. světovou válkou. Na obrázku je jeden z urbanistických plánů navržený pro stavbu Sezimova Ústí 2. [2] [15]

Obrázek 2 – Jeden z návrhů regulačního plánu Sezimova Ústí.
Podklady převzaty z [2].

2.3.5. Charakteristika zeleně ve městě

Baťův záměr vybudovat město v zeleni se projevuje na charakteru města Sezimovo Ústí do dnešních dnů. Pro pochopení povahy města bych ráda uvedla několik informací o zeleni ve městě. Z výsledků dotazníkového šetření, které jsem provedla pro potřeby této práce, vyplývá, že zdejší veřejné zeleně si obyvatelé cení a péči o ni považují za důležitou.

2.3.5.1. Zeleň v oblasti výrobního prostoru

Městská zeleň se ve městě objevuje v několika podobách. Jednou z forem je ochranný pás zeleně mezi výrobním závodem a obytnou a společenskou zónou města.

V této části města zeleň plní jednu ze svých hlavních funkcí, tj. funkci hygienickou, protože odděluje výrobní prostory nalézající se v těsné blízkosti centra města. Při běžné návštěvě města musí neznalý návštěvník zpozornět, aby poznal místo, kde se výrobní závod nachází. V pásu zeleně se dnes nachází již vzrostlé stromy, které zastiňují a zakrývají pohled na výrobní budovy. I v tomto faktu lze nalézt odkaz Baťových myšlenek. Na východě přechází tento zelený pás na systém užitkových zahrádek se vzrostlým stromovým patrem. [2] [5] [16]

Obrázek 3 – Vstupní brána do závodu Kovosvit a.s. se ukrývá v pásu zeleně. Foto autor.

2.3.5.2. Kolonie rodinných domů

Další oblastí městské zeleně je zeleň v oblasti kolonií rodinných domů (Bařov, Amerika, Německo). Zde se jedná zejména o systém živých plotů, oddělujících jednotlivé pozemky a zahrádky. Již při výstavbě těchto kolonií byly vytvořeny podmínky pro tyto živé ploty. Živé ploty jsou většinou vysázeny z ptačího zobu a pámelníku. Také jsou zde vysazeny okrasné stromy. Lze tak říci, že zároveň se stavbou domkových kolonií byl založen i systém zeleně obytné části s pevnými pravidly. V teoriích Tomáše Bati měly zahrádky sloužit pouze jako okrasné, tj. k odpočinku. Přísně stříhané ploty, travnatá plocha s okrasnými stromy. Zelenina a ovoce mělo být běžně dostupné lidem v obchodech. Přirozeně si však lidé začali sami vysazovat jak ovocné stromy, tak zakládat zeleninové záhony. Po stranách ulic byly vysázeny javory, které měly za úkol vytvořit příznivé mikroklima ulic. Bařov je protkaný systémem uliček, na mnoha místech se zachovaly typické stříhané ploty z ptačího zobu. Na několika místech se také dochovaly veřejné studny. Domkové kolonie Německo a Amerika vznikly později, ale i zde se nachází předzahrádky s živými stříhanými ploty. Ve všech zmíněných čtvrtích se však místy jako náhrada objevují ploty drátěné, dřevěné, či ploty vysazené z tují. Na záchranu typického prvku pro bařovské obytné čtvrtě - živých plotů z ptačího zobu - město Sezimovo Ústí poskytuje zdarma občanům sazenice ptačího zobu. Na ilustračním obrázku je detail živého plotu ve Wolkerově ulici (vlevo), zákoutí s veřejnou pumou (uprostřed) a pohled na Okružní ulici, kterou lemují vysazené javory (vpravo) [2] [5] [16]

Obrázek 4 – Kolonie Bařov: Bařova koncepce zapracování zeleně se dochovala do dnešních dnů.
Foto autor

2.3.5.3. Zeleň v oblasti soustředěné bytové výstavby

Po roce 1950 vznikají bloky bytových domů a posléze obytné komplexy panelových domů. Součástí celkové kompozice jsou vnitrobloky se zelení. V komplexech vzniklých během 50. let se vnitřní dvory vyznačují dnes již vzrostlou zelení. Místy se zde nachází velmi pěkně udržované květinové záhony, ulice jsou doplněny vzrostlými alejemi. Vnitrobloky panelových sídlišť, kromě běžně upravených prostranství, jsou v mnoha částech využívány jako užitkové zahrádky. Na ilustračním obrázku je vyfocen vnitřní vchod bytového domu ve vnitrobloku ulic Dukelská a Táboritů - pohled z Dukelské ulice (vlevo), pohled z ulice Táboritů (uprostřed) a pohled na vnitřní prostory Školního náměstí (vpravo).

**Obrázek 5 – Zeleň v oblasti soustředěné bytové výstavby.
Foto autor**

Další oblastí veřejné zeleně jsou prostory náměstí Tomáše Bati a parčík v areálu Hilton. Na těchto místech v roce 2004 Město Sezimovo Ústí vytvořilo malá arboreta s informačními tabulemi o typech a charakteru zde rostoucí zeleně (Příloha 6 - Naučná arboreta v Sezimově Ústí). V rámci rekonstrukce náměstí Tomáše Bati byl prostor doplněn vodotryskem a v současné době působí velice příjemným dojmem, lze říci téměř „lázeňským“ vzhledem. Pro občany města se stalo v teplejším období roku místem přirozeného setkávání a také cílem pro procházky zejména pro rodiny s malými dětmi a pro starší občany. Blízkost přírody a docházková vzdálenost do lesa je pro obyvatele Sezimova Ústí přirozenou součástí životních podmínek. Na ilustračním obrázku je náměstí Tomáše Bati, které v roce 2005 prošlo rekonstrukcí. Toto náměstí plní také funkci základního shromažďovacího prostoru pro občany Sezimova Ústí 2.

Skládá se ze dvou částí: parkové a volného prostranství, na kterém byla v rámci rekonstrukce a revitalizace umístěna socha s názvem Časoměřič. [2] [5]

Obrázek 6 – Náměstí Tomáše Bati. Foto autor.

2.3.6. Stavební vývoj v Sezimově Ústí z časového hlediska

2.3.6.1. Počátky výstavby města Sezimovo Ústí

Počátky výstavby Sezimova Ústí 2 se datují do roku 1939. V první etapě výstavby byly postaveny 2 tovární haly a provozy potřebné k zajištění výstavby. Do této etapy lze zařadit stavbu ubytovny, jídelny, stavbu Společenského domu a první bařovskou kolonii 150 domků (Bařov). Vzhledem k nastávající válce se počáteční rychlý stavební vývoj postupně zastavil. Na ilustračních obrázcích je vyfocena kolonie Bařov (vlevo), detail dvojdomku v kolonii Bařov (uprostřed) a pohled na Společenský dům, dnes hotel MAS na náměstí Tomáše Bati (vpravo). [2] [5]

Obrázek 7 – Počátky výstavby Sezimova Ústí 2. Podklady převzaty z [2].

2.3.6.2. Válečný a poválečný vývoj v Sezimově Ústí – etapy z hlediska výstavby

Od roku 1940 vzhledem k probíhající světové válce byla výstavba utlumena. Pro ilustraci stavebního rozvoje města z časového hlediska jsem do přílohy práce zařadila obrázek - graficky zpracovaný stavební rozvoj města z hlediska jednotlivých etap: Příloha č. 4 - Časová posloupnost výstavby Sezimova Ústí 2. Na obrázku lze sledovat, jak se dařilo při výstavbě města dodržet původní urbanistickou koncepci a jakým směrem se vyvíjí dnešní směr výstavby. V práci se budu dále zabývat jednotlivými oblastmi výstavby.

Kolonie Německo

Druhá světová válka postihla V Sezimově Ústí průmyslovou i bytovou výstavbu v Sezimově Ústí 2. Za války bylo postaveno pouze 13 čtyřdomků. Projektantem byl jeden z významných Baťových architektů, ing. Vladimír Karfík ze Zlína. Dispozičně byty v těchto čtyřdomcích vycházejí z propozičního řešení z roku 1939 (kolonie Baťov), jsou však komfortnější a místnosti mají větší rozměry. Vzhledem k významu architektonického pojetí a době vzniku je kolonie známa jako „Německo“. Na ilustračním obrázku je vyfocena kolonie Německo v době svého vzniku (vlevo) a pohled na kolonii Německo dnes - ulice Sokolovská (uprostřed), detailní pohled na vchod rodinného domu v ulici Sokolovská - bývalá kolonie Německo (vpravo). [2] [10]

Obrázek 8 – Kolonie Německo v době svého vzniku a dnes. Foto autor

Amerika - kolonie čtyřdomků 1946 - 1948

V červnu 1946 byla schválena výstavba nových čtyřdomků s prostornějšími a komfortnějšími byty. Projekty pro tuto výstavbu byly připraveny v centrální projekci ve Zlíně v posledních válečných letech. Dle shodných dispozičních i technologických zásad byly zpracovány tři různé typy vnitřního řešení domků. S přihlédnutím ke standardu bytů dostala tato výstavba přezdívku „Amerika“. Ne ilustračním obrázkem je letecký pohled na kolonii Amerika (vlevo). Na tomto leteckém snímku lze velmi dobře pozorovat koncepci výstavby a pravidelné uspořádání domků, které zajišťovalo obyvatelům dostatek soukromí. Na další fotografii je dnešní ulice Komenského. Na snímku je patrný dostatek zeleně a udržované živé ploty, které neodmyslitelně patří k této části města (uprostřed). Na poslední fotografii je pohled na rodinný dům v této ulici. Obyvatelé v této části města své domy pečlivě udržují (vpravo). [2]

Obrázek 9 – Kolonie Amerika. Na leteckém snímku (J.Karlovský) lze pozorovat koncepci výstavby. Na prostředním snímku a na snímku vpravo je ulice Komenského v kolonii Amerika, která patří k nejlépe zachovalým částem města s typicky baťovskou architekturou. Foto autor

Soustředěná bytová výstavba

Soustředěná bytová výstavba v Sezimově Ústí 2 se datuje od padesátých let minulého století v prostoru jihovýchodně od centrální zóny. Tento prostor rozděluje na dvě části Dukelská ulice. V první části na jihozápadní straně od této ulice se jedná bytovou výstavbu z padesátých a šedesátých let /sorela/ a v druhé části na severovýchodní straně se jedná o bytovou panelovou výstavbu.[2]

**Obrázek 10 – Soustředěná bytová výstavba. Na fotografii vlevo je jedna z prvních obytných budov v Sezimově Ústí 2 v ulici 9. května, snímek převzat z [2]. Další fotografie: blok obytných domů v ulici Táboritů. Na střeše jsou patrné vestavby, které narušily charakter domu (uprostřed). Fotografie vpravo ukazuje typickou architekturu 50. – 60. let 20.století v Sezimově Ústí 2.
Foto autor**

Bytová výstavba 50. – 60. let 20. století

Pro plánovanou bytovou a občanskou výstavbu padesátých let minulého století byly vytyčeny dva domovní bloky mezi ulicemi Dukelskou a Lipovou, rozdělené ulicí Táboritů a na nich pak postaveny tři bloky bytových domů. U archivované dokumentace jsou uvedeny pro projektovou přípravu, realizaci i užívání termíny let 1953 až 1959. Při situování byla důsledně uplatňována zásada, že z každého bytu musí být osluněn minimálně jeden pokoj a vzdálenosti domů voleny tak, aby se zamezilo stínění staveb jiným objektem.

Tyto bytové domy byly stavěny v době, kdy v architektuře byl preferován tzv. výraz socialistického realismu (sorela). Tyto tendence neminuly ani stavby v Sezimově Ústí 2, přesto architektonický výraz fasád je možno označit jako střídmy a vyvážený, pozornost se omezila převážně na nenápadný detail, rámování oken, vstupů a mříže. Na ilustračním obrázku je část ulice Dukelská, kde lze nalézt typické prvky sorely. Na obrázku vlevo je celkový pohled na bytový dům v této ulici, který je v přízemí doplněn prostory pro občanskou vybavenost. Na dalších fotografiích jsou zachyceny detaily typické pro období socialistického realismu. [2] [5]

Obrázek 6 – Socialistický realismus v Sezimově Ústí. Foto autor

Bytová výstavba od šedesátých let do konce 20. století

Převážná část této výstavby má panelovou technologii, pro některé bytové domy (především družstevní výstavby) byla použita tradiční technologie, cihelné nosné zdivo s prefabrikačními doplňky. Dále byla postavena oblast řadových rodinných domků v prostoru mezi železniční tratí a kolonií Baťov, na kterou tyto řadové domy plynule navazují. Na ilustračním obrázku vlevo je první dům v Sezimově Ústí stavěný panelovou technologií. Na prostřední fotografii je zachycena ulice Svěpomoc, která byla vystavěna převážně v rámci družstevní výstavby. Na poslední fotografii je zachycený pohled na stejnou ulici – pohled na druhou stranu. [2] [5]

Obrázek 7 – Bytová výstavba v druhé polovině 20. století. Foto autor

Výstavba na konci 20. století do současnosti

V letech 1995 až 1996 byly prostorné půdy některých bytových domů využity pro půdní bytové vestavby. Vzniklé byty pomohly zmírnit bytový deficit, jejich architektonický

přínos nelze však hodnotit vždy kladně, narušen byl vyvážený výraz z padesátých let. Dále byl postaven bytový dům v ulici Průmyslová, který řešil nedostatek bytů ve městě a nabídl možnost bydlení zejména mladým rodinám. Investorem bylo město Sezimovo Ústí. V současné době probíhá intenzivní výstavba v lokalitě Nechyba. Jedná se o výstavbu rodinných domů v prostoru, který navazuje již ukončenou výstavbu (soustředěná bytová výstavba ze 70. – 80 let) ve východní oblasti města. Charakter a výraz této oblasti není v současné době z architektonického hlediska ukončen, lze však již nyní konstatovat, že zdejší výstavba je výrazně různorodá, rodinné domy zde stavěné se diametrálně odlišují a architektonický výraz není sjednocen. Na ilustračním obrázku jsou fotografie zachycující novou výstavbu v lokalitě Nechyba. Je zde patrná výrazná různorodost staveb. [2] [5]

Obrázek 8 – Lokalita Nechyba: současná výstavba rodinných domků. Foto autor.

2.3.6.4. Rozdělení výstavby města z hlediska jejího charakteru

Bytová výstavba

V původních plánech pro výstavbu Sezimova Ústí 2 z roku 1939 byl pro bytovou výstavbu vyhrazen prostor východně od železniční tratě Praha – České Budějovice. Vedení firmy Baťa rozhodlo ubytovat zaměstnance nově vznikajícího závodu převážně ve dvojdomcích a jednodomých, kterých ale bylo minimálně, komfortnější čtyřdomky byly stavěny až po skončení války.

Baťa připravoval tuto bytovou výstavbu zřejmě s dostatečným předstihem, protože je známo, že první domky, s jejichž výstavbou bylo započato v létě 1939, byly již obydleny na vánoce téhož roku. Pro domky lze uvést společnou charakteristiku: maximální úspornost v dispozici i konstrukcích, všechny byty mají koupelnu s toaletou, chybí vestavěné skříně, komory a většinou i spíže, jen některé domky jsou částečně podsklepené. Nosné zdi, vesměs u dvojdomků jen obvodové, jsou z cihel o šířce zdi 38 - 45 cm. Zastřešení domků tvoří plochá střecha nebo nízká stanová střecha s dřevěnými prkennými vazníky, schodiště bylo pravděpodobně dřevěné, do projektů nebyly zapracovány garáže. Jednodomky byly určeny pro vedoucí pracovníky továrny, bydlení bylo rozvrženo do 2 podlaží. Dispozice domu se od bytů v dvojdomcích liší podstatně větší obytnou plochou. Kuchyni je vyhrazena samostatná místnost a počet pokojů se zvyšuje na 3 až 5, domky mají garáž. Konstrukční zásady, které jsou typické pro dvojdomky, platí i pro jednodomky. Pro dispoziční uspořádání bytů a domků byla ve Zlíně vypsaná soutěž a pro Sezimovo Ústí 2 byl zvolen typ Florian.

V letech 1939 – 41 byla postavena kolonie s celkem 150 rodinnými domky, převážně s kuchyní a jedním nebo dvěma pokoji o ploše 33 až 44 m². Větších bytů bylo minimálně. Domy byly vesměs prostorově i konstrukčně úsporné – postavené podle schválených projektů firmy Baťa. Projevovaly se zde baťovské koncepční zásady, které výstavbu nových domků ulehčovali – jednoduchost, univerzálnost, typizace. Úpravy, které později provedli nájemníci, převážně zaměřené na zvětšení obytné plochy, znehodnotily původní záměry.

V období války byla postavena pouze kolonie se 13 obytnými čtyřdomky, zvaná Německo. V každém domě byly čtyři dvoupodlažní byty. Architektura byla poplatná době vzniku. Také tady pozdější úpravy stavby trvale znehodnotily.

V letech 1946 – 48 byla postavena kolonie 40 čtyřdomků s prostornějšími a komfortnějšími byty. Kolonie byla pojmenována Amerika. V každém domě jsou 4 byty s dispozicí 3 + 1, každý byt má samostatný vchod a ke každému bytu patří menší

zahrádka. Autentičnost původní architektury je zde do dnešních dnů zachována v největší možné míře.

Po roce 1950 byla bytová výstavba v Sezimově Ústí 2 realizovaná formou soustředěné bytové výstavby. Nejvíce podle tehdejších platných typových projektů, nejprve ve zděné, později v panelové technologii. U většiny bytových domů, které mají valbové střechy, byly provedeny půdní vestavby s nejednotným tvarovým řešením.

V současné době se rozvíjí především individuální výstavba rodinných domů v lokalitě Nechyba, nestaví se žádné bytové domy se společným bydlením. [2] [5]

Objekty občanské vybavenosti

V době založení Sezimova Ústí 2 byla téměř současně s výstavbou továrny zahájena stavba Společenského domu a ubytovacích kapacit, byla zřízena první lékařská ordinace.

Provoz nového zdravotnického střediska byl zahájen v roce 1958, budova byla v letech 1973 a 1976 rozšířena a přistavěna.

V roce 1940 bylo v Sezimově Ústí 2 zřízeno kino v prostorách Společenského domu. Toto kino bylo zrušeno v roce 1985, kdy byl uveden do provozu kulturní dům Spektrum, v jehož prostorách bylo zřízeno nové kino se stejným názvem.

Zajímavým faktem je to, že příprava nové budovy kulturního domu s kinem byla datována již od 60. let 20. století. Realizaci předcházela v roce 1967 architektonická soutěž, ale o stavbě bylo rozhodnuto až v roce 1978.

Město také disponuje areálem letního kina. Nachází se v oblasti zvané Hilton, má kapacitu 900 osob a promítá 3 měsíce v roce. V areále se také nachází budova hvězdárny.

Na území obce se nachází také sportovní zařízení: tenisové kurty, fotbalová hřiště, školní hřiště, která jsou využívána nejen žáky, ale také sportovními kluby, kuželna, sauna, v současné době se staví areál pro softballové hřiště a v plánu je rekonstrukce koupaliště.

Pro děti jsou nově postavena a zrekonstruována 4 dětská hřiště na území Sezimova Ústí 2 a jedno v Sezimově Ústí 1.

Také závod Kovošvit a firma Baťa vždy podporovala tělovýchovnou a sportovní činnost. Tato tradice přetrvává v Sezimově Ústí dodnes, vždyť v současné době je zaregistrováno v celkem 6 místních sportovních klubech a oddílech na 3 000 členů (téměř polovina z celkového počtu obyvatelstva). Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že i starší obyvatelé, kteří se často v mládí přistěhovali do Sezimova Ústí 2 za prací do nově vzniklého závodu firmy Baťa, jsou fyzicky zdatní a například i v pokročilém věku jezdí na kole a při rozhovorech v rámci dotazníkového šetření se často zmiňovali, že v mládí sportovali a hovořili o tom, jak byl sport ze strany firmy Baťa podporován a doporučován. [2] [5]

2.4. Významné stavby Sezimova Ústí

V této kapitole bych se chtěla zabývat jednotlivými architektonicky zajímavými či významnými stavbami či objekty ve městě.

2.4.1. Benešova vila

Jako první je nutno uvést Benešovu vilu, která je také jedním ze symbolů města. Vila se nachází v komplexu tří vil z předválečné doby spojené zahradními a parkovými prostory.

Při projektování této rodinné vily si Edvard Beneš přál mít nízkou střechu, jakou mají domy v jižní Francii. V roce 1930 to bylo v českém prostředí přání zcela ojedinělé. Dle původního záměru dr. Beneše měla být postavena jednoduchá stavba, maximálně

osluněná. Podle projektu ing. arch. Petra Kropáčka byla v roce 1931 dokončena jednoduchá, až strohá stavba. Pod plochou střechou je hladké průčelí, není na něm žádný historizující detail, dům nemá římsy. Budí dojem jednopatrového, ale je dvoupatrový. Vnitřní zařízení vily bylo za Benešova života velmi střízlivé, vkusné a cenné, zhotovené většinou na míru. V roce 1937 byla k vile přistavěna předsunutá terasa na arkádě a přidáno patro na terase. Dům získal romantičtější podobu. V areálu byl postaven menší domek pro správce a prezidentovu ochranku.

Autorem projektu parku byl architekt Otokar Fierlinger. Podobu zahrady spolu se zahradními architekty ovlivnila svým názorem a požadavky i Hana Benešová. Projekt zahrady byl zaměřen na střídání rozsáhlých světlých ploch trávníků, vodních hladin a světlých staveb s různými skupinami stromů. Jsou zde zapracovány prvky anglické a japonské zahrady, poskytující nové pohledy na Benešův dům z travnatých ploch, z altánů i z mohutných balvanů a z hustého lesa. Na konci lesního parku byl vybudován tenisový kurt.

V těsném sousedství Benešovy vily se nachází Fierlingerova vila, která byla postavena v roce 1934 pro politika a diplomata tehdejší vlády ČSR Dr. Zdeňka Fierlingera. Nedaleká Strimplova vila patřila malíři Ludvíku Strimplovi, který byl přítelem Dr. Edvarda Beneše i Dr. Zdeňka Fierlingera. Vybudovat v Sezimově Ústí zahrady a domy se rozhodli společně. V současnosti tento areál představuje ucelený soubor prezentující životní styl významných prvorepublikových osobností a dokládá různé typy architektury moderního hnutí 30. let, zachované s řadou architektonických detailů a původních řemeslných prvků. Areál vznikl v okrajové, krajinářsky hodnotné části města Sezimovo Ústí téměř současně v letech 1930 – 1937. Jeho kulturně historický význam spočívá zejména v zachování charakteristického výrazu doby jeho založení. V současné době není volně přístupný veřejnosti. Strimplova vila je současné době v soukromém vlastnictví a Fierlingerova vila je majetkem Města Sezimovo Ústí. Nejsou přístupné veřejnosti. Benešova vila je ve správě Úřadu vlády a je přístupná veřejnosti v každý poslední víkend v měsíci. Na ilustračním obrázku je zachycen celkový pohled na Benešovu vilu (vlevo) a ukázka z interiéru (vpravo). [2] [4] [18]

Obrázek 9 – Benešova vila. Převzato z [19].

2.4.2. Hotel MAS

Dnešní budova hotelu MAS byla postavena původně jako tzv. Společenský dům. Nachází se v centrální části Sezimova Ústí 2 na náměstí Tomáše Bati. Tento objekt byl při výstavbě města prvním objektem občanské vybavenosti. Stavba byla zahájena v roce 1939 a dokončena na počátku roku 1940. Původně měla stavba 3 nadzemní a 1 podzemní podlaží, v roce 1944 bylo přistaveno ještě jedno patro. V objektu byly soustředěny služby pro obyvatel města (holičství a kadeřnictví, formanka, prodejna potravin, obuvi, restaurace), a dále se zde také nacházelo centrum zábavy. Bylo zde kino pro 305 návštěvníků, které bylo zrušeno až v roce 1985, kdy byla postavena nová budova pro provoz kina. Ve vyšších patrech byly umístěny hotelové pokoje, pokoje pro trvalé bydlení a kanceláře. V pokojích pro trvalé bydlení byly často ubytovány rodiny zaměstnanců závodu, které čekaly na dostavbu jejich vlastního bydlení. Při dotazníkovém šetření tuto zkušenost uvádělo několik respondentů (staršího věku, kteří přišli v mládí za prací do Sezimova Ústí 2). Z architektonického hlediska se jedná o typicky baťovskou architekturu, její výrazné a čisté rysy se na této budově dochovaly zcela neporušené do dnešních dnů. V roce 2009 byla budova opravena a zrekonstruována za finanční pomoci fondů Evropské unie a dnes tak tvoří výraznou a zajímavou dominantu shromažďovací části náměstí Tomáše Bati. Na ilustračním

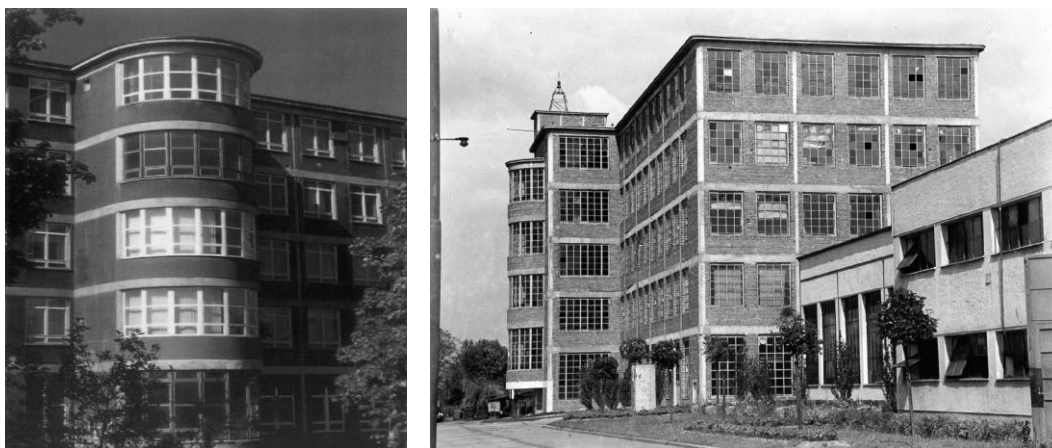
obrázku je zachycena budova hotelu MAS v době svého vzniku (vlevo) a v současné době (uprostřed, vpravo). [2] [5]

Obrázek 10 - Hotel MAS. Historická fotografie převzata z [2], fotografie ze současnosti autor.

2.4.3. Areál výrobního podniku Kovosvit

Tento areál se nachází na jihozápadní části Sezimova Ústí 2. Tvoří ho několik výrobních hal a budov. Jeho výstavba započala v roce 1939 a pokračovala až do roku 1953. Z architektonického hlediska je důležité, že budovy zde postavené dodržují liniiovou a tvarovou jednotnost Baťových staveb a že se v této podobě zachovaly do dnešních dnů. Způsob výstavby formou jednotného systému a použití základní stavební jednotky s využitím unifikačních prvků nejen usnadnilo samotnou výstavbu, ale také snížilo stavební náklady. Na budovách a halách v tomto areálu jsou dobře patrné rysy funkcionalistické architektury - žádná zdobnost, účelové zaměření, využití nových materiálů a stavebních metod. Areál výrobní továrny patří tedy z hlediska architektury k nejdochovalejším a nejvýznamnějším objektům v Sezimově Ústí. Ilustrační obrázek zachycuje administrativní budovu (vlevo) a výrobní halu (vpravo) v areálu podniku Kovosvit. [2] [5] [10]

Obrázek 11 – Jednoduché a účelné stavby budov v areálu závodu Kovosvit, a.s.
Fotografie převzaty z [2].

2.4.4. Zdravotní středisko

Stavba budovy zdravotního střediska byla zahájena v roce 1954, dostavena byla v roce 1958. Styl této budovy je jednoduchý, nekomplikovaný, doplněný detaily z období sovětské architektury, tak jak bylo v této době běžné. Přesto lze konstatovat, že vzhledem k tehdejší politické situaci a tlakům na propagaci politického systému všemi možnými prostředky, tedy i prostřednictvím architektury (např. fresky znázorňující dělníky apod.), se na této budově podařilo těmto záležitostem odolat. Na budově jsou ojediněle patrné stopy tohoto stylu, ale pohybují se na přijatelné úrovni. Naopak, stavba působí klidným a pevným dojmem. Jednoduchá linie je doplněna zajímavým detailem na zábradlí schodiště a vstupní terásky a zábradlím na terase v prvním patře. Dispozice budovy má tvar velkého písmene T. V roce 1973 proběhla přístavba, ve které je umístěna lékárna a dále v letech 1975 – 76 bylo přistavěno první nadzemní podlaží. Z hlediska porovnání umístění stavby a koncepce baťových měst, je tato budova umístěna poněkud mimo hlavní společenskou a obchodní zónu města. Na ilustračním obrázku je zachycen celkový pohled na budovu (vlevo) a na dalších snímcích jsou znázorněny detaily ozvláštňující budovu (uprostřed, vpravo). [2] [5]

Obrázek 12 – Budova zdravotního střediska je oživena zajímavými detaily. Foto autor.

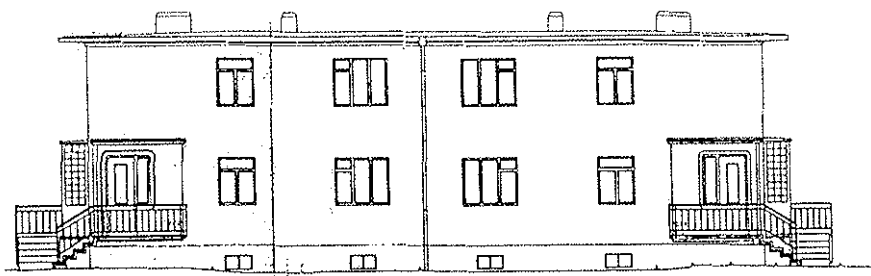
2.4.5. Kino Spektrum

Kino v Sezimově Ústí bylo zřízeno již v roce 1940 v budově hotelu MAS a jeho provoz byl zrušen po zahájení provozu kina Spektrum. Stavba nového kulturního zařízení se stala aktuální na počátku 60. let, kdy se zvýraznila potřeba pro zřízení nového kulturního zařízení s vyšší kapacitou ve městě a také možností po další využití. Přesto, že architektonická soutěž na studii kulturního domu byla vypsána již v roce 1967, stavba této budovy byla realizována až v letech 1983 – 85. Budova se nachází na místě, kde svou polohou ukončuje shromažďovací a také zelený prostor náměstí Tomáše Bati, které je považováno za hlavní centrum Sezimova Ústí 2. Tímto vytváří hranici mezi obytnou a společenskou zónou města. Budova kulturního zařízení a kina je mohutná, svým vzhledem poplatná době jejího vzniku. V 70. – 80. letech 20. století se veřejné budovy stavěly v takové podobě, aby demonstrovaly sílu tehdejší politické moci. Ke stavbě byla použita panelová technologie. [2] [5]

2.4.6. Kolonie rodinných domů Amerika

V červnu 1946 byla zahájena výstavba čtyřdomků s prostornějšími a komfortnějšími byty. Projekty pro tuto výstavbu byly připraveny v centrální projekci ve Zlíně v posledních válečných letech. Dle shodných dispozičních i technologických zásad byly zpracovány tři typy bytů. S přihlédnutím ke standardu bytů dostala tato výstavba přezdívku Amerika.

Jednotnost vzhledu a minimální zásahy do vzhledu domů a charakteru výstavby do dnešních dnů zachovaly tuto kolonii v téměř původní podobě a činí z ní jedno z nejzachovalejších baťovských sídlišť. Jsou na ní velmi dobře patrné charakteristické rysy baťovské architektury, jako je jednoduchost staveb, čisté linie a nekomplikovanost, včetně promítnutí sociálních aspektů, jako je dostatek soukromí, dostatek zeleně, zahrádky pro odpočinek u každého bytu. Na ilustračním obrázku č. 13 je náčrt rodinného domu - čtyřdomku, který byl v Sezimově Ústí 2 stavěn v kolonii Amerika. Na obrázku č. 14 jsou fotografie kolonie Amerika v době jejího vzniku – dnešní ulice Komenského (vlevo) a začátek ulice Komenského (ulice Ke hvězdárně) v dnešní době (vpravo). [2] [5]

Obrázek 13 – Náčrt rodinného domu v kolonii Amerika. Převzato z [2].

I

**Obrázek 14 – Kolonie Amerika v době svého vzniku a dnes.
Historická fotografie převzata z [2], ostatní foto autor.**

2.5. Baťa a baťovská výstavba

2.5.1. Baťovský urbanismus

Město Sezimovo Ústí 2 bylo založeno v roce 1939, kdy se rozhodla firma Baťa postavit zde továrnu na výrobu obráběcích strojů. S továrnou zde vyrostly také dělnické kolonie a společenské centrum nové části města Sezimovo Ústí 2. Regulační plán města navrhl v roce 1939 Richard Hubert Podzemný. Nová výstavba byla vedena, stejně jako v jiných zlínských satelitech podle plánu „Ideálního města“.

Základní a významnou charakteristikou města z hlediska urbanismu bylo oddělení výrobní zóny od obytné a společenské. V Sezimově Ústí 2 oddělující zelený pás tvoří pás parkového charakteru.

Z hlediska urbanismu odpovídá charakter Sezimova Ústí 2 plánu ideálního města, které charakterizuje umístění společenského centra do osy, podél níž jsou umístěny obytné čtvrti. Stejně jako v jiných baťovských městech byly v centru umístěny budovy občanské vybavenosti: společenský dům, školy, obchody a provozovny (služby). Urbanistické utváření Sezimova Ústí 2 utrpělo ztrátu nebo znehodnocení urbanistických hodnot, které byly způsobeny především neodbornými stavebními zásahy, neujasněnými koncepčními přístupy a také snahou vyhovět potřebám a nově vzniklým požadavkům dnešní doby. I přes tyto nepříznivé změny u mnoha domů zůstal urbanismus tohoto baťovského města nezměněn. Tovární budovy se dochovaly ve velké míře v autentickém stavu.

Zachovala se i podoba Sezimova Ústí 2 jako zahradního města. Domy jsou obklopeny zelení, kterou vymezují, kromě větších komunikací, pěšinky pro chodce. Původní baťovský záměr vybudovat město v zeleni byl nejprve respektován, později utrpěl následnými úpravami jako je oplocení a přístavby na zahrádkách (kůlny, garáže, verandy).

Vzhledem ke svému autenticky zachovalému urbanismu a částečně zachovalé podobě objektů je Sezimovo Ústí 2 cenným dokladem baťovské architektury a podnikání v České republice. Baťovská architektura vychází z podstaty funkcionalismu, který je přizpůsoben baťovským stavebním projektům. V urbanismu a architektuře města se projevuje kromě koncepce zahradního města také baťovský sociální aspekt a myšlenky. [2] [10] [13] [14]

2.5.2. Baťovský funkcionalismus

Baťovský funkcionalismus se v Sezimově Ústí dochoval zejména v oblasti továrního areálu, na původních stavbách občanské vybavenosti (hotel MAS, budova dnešní školy COP). Zásady funkcionalismu byly také uplatněny při projektování rodinných domů (ploché střechy, nezdobnost, jednoduchost).

Pro výstavbu průmyslových staveb baťových měst se používal základní stavební modul o rozměrech 6,15 x 6,15 metru, který se využíval v různých stavebních variantách. Výplň této stavební jednotky byla tvořena velmi často z neomítnutých červených cihel, nebo byla vyplněna velkými okny. Někdy se stavební modul nechával pouze zasklený, což stavby odlehčilo. Baťovské stavby vycházely ze základů funkcionalismu, byly jednoduché, vzdušné, využívaly nových stavebních postupů a materiálů. Základní stavební modul se ve stavbách opakoval, stavby se unifikovaly, což samotnou stavbu zjednodušovalo a následně se snižovaly stavební náklady. Ke stavbám konstrukcí budov se používaly železobetonové konstrukce.

Stejný princip se využíval také u výstavby objektů určených k bydlení. Jednotnost vzhledu, typizace a snadnost výstavby snižovaly náklady na budování nových měst či čtvrtí. Později, po 2. světové válce, se začaly také stavět domy pro společné bydlení, kde často docházelo ke snížení nákladů na bydlení (zejména otop) a bylo zde pro lidi bydlení pohodlnější. Zajímavým postupem a zvykem ve stavebním oddělení firmy Baťa bylo to, že každý rok se pravidelně měnily stavební plány určené pro výstavbu rodinných domů. Plány se upravovaly podle toho, co se osvědčilo a co se ukázalo jako

nevhodné či neefektivní. Jednalo se o perfektně promyšlený systém typizace a standardizace. Opakování projektů a postupů výstavby zaručovalo úspěch. Celková dispozice interiérů byla většinou založená na centrálním kubusu, který se pohyboval kolem rozměrů 9 x 8 metrů. V závislosti na typu se domky odlišovaly dispozičními detaily a vybavením.

Urbanistická koncepce baťovských měst vycházela ze zásad vědeckého funkcionalismu, architektura byla neoddělitelnou součástí života ve městě a zastávala v hierarchii hodnot přední místo.

Architektura baťovských měst a satelitů vycházela ve své podstatě z ekonomicky a sociálně orientované filozofie tohoto podnikatele. Baťa pochopil, že musí pro své zaměstnance připravit nadstandardní podmínky, aby svoji sílu, energii a čas mohli věnovat práci v jeho továrně. Na počátku upřednostňoval individuální typ bydlení před levnější formou společného bydlení, protože nájemný typ bydlení považoval za možný zdroj nepokojů. Teprve později se začala využívat forma společného bydlení, a to zejména z ekonomických důvodů.

Základem budování baťovských měst byl kvalitní urbanismus, který vycházel z koncepce ideálního zahradního města. Jednotlivé funkce byly rozděleny do relativně samostatných celků v závislosti na přirozené povaze terénu a místních podmínkách, včetně převládajícího směru větru. Výroba byla od obytné části vždy výrazně oddělená, obytné čtvrti logicky navazovaly na městské centrum a na druhé straně byly provázané s okolím města a umožňovaly přístup do rekreačních zón (příroda). Veliký důraz byl kladen na množství zeleně ve městě, která byla zakomponována do projektů jako jeden z prioritních požadavků.

V Sezimově Ústí 2 se baťovsky – funkcionalistická architektura projevuje do dnešních dnů. Charakterizuje město, je pro něj typická. Všechny tři kolonie baťovských domků (Baťov, Německo i Amerika) se i v dnešních dnech vyznačují urbanistickým řádem a jednotností. Původní typizace byla z architektonického hlediska na mnoha místech

znehodnocena či poškozena, ale i přes tyto, často neodborné, zásahy má i v dnešní době tato architektura zásadní vliv na vzhled města. Tento charakter doplňuje také areál výrobního závodu, který se dochoval v téměř nezměněné podobě. Důležitý je fakt, že funkčnost a rozložení výrobních hal a provozních budov závodu vyhovuje i dnešním požadavkům na výrobu. To dokládá velmi dobře promyšlenou koncepci výstavby tohoto, ale i dalších baťovských výrobních areálů. Také později postavené budovy, většinou objekty společného bydlení, nevybočují z urbanismu města a vycházejí z jeho charakteru a koncepce zahradního města. Na ilustračním obrázku je zachycen baťovský domek, na kterém lze pozorovat základní baťovské principy výstavby (typizace, jednoduchost, účelnost) v minulosti a dnes. Domek na fotografii neprošel téměř žádnými úpravami, které by jeho výraz znehodnotily.[2] [5] [9] [15]

**Obrázek 15 – Typický rodinný dům v kolonii Baťov.
Historická fotografie převzata [2], fotografie ze současnosti autor**

2.6. Cestovní ruch

2.6.1. Cestovní ruch - objasnění pojmu

Definice cestovního ruchu mívají několik složek. Obecně se cestovní ruch definuje jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností. Definice zní jednoduše, ale není úplně výstižná. Nezahrnuje např. oblast služebních cest, kde je hlavním smyslem cestování práce, nikoli zábava. Ovšem mezi cestovním ruchem a cestováním nepochybně existuje silná spojitost. [1]

Cestování je součástí cestovního ruchu. Pro klienty (turisty, návštěvníky) je jedním z důležitých faktorů při rozhodování, kam pojedou, samotný výběr cíle. Důležitým faktorem pro prosazení místa v cestovním ruchu je nejen kvalita nabídky (přírodní potenciál, historické památky, kulturní nebo sportovní zážitek), kterou může místo nabídnout turistovi, ale také dobře zpracovaná strategie, jak danou destinaci prezentovat. Touto problematikou se zabývá marketing místa či management destinace. [19]

Marketing místa je marketing, jehož aktivity jsou rozvíjeny ve vztahu k určitému místu, prostoru. V cestovním ruchu je jeho cílem mimo jiné zvýšení nebo udržení či regulace návštěvnosti místa, budování image. Jeho součástí může být marketing událostí, využití místních symbolů, tradic, kulturní diverzity. [1]

2.6.2. Potenciál města Sezimovo Ústí v cestovním ruchu

Sezimovo Ústí je město, které se nachází v těsném sousedství města Tábora, které je známo široké laické i odborné veřejnosti jako kolébka husitství. Do Tábora přijíždí mnoho turistů, kteří by mohli při této příležitosti setrvat v místě a navštívit také Sezimovo Ústí, které se pyšní zajímavými turistickými atraktivitami. Jedná se především o zříceninu Kozího hrádku (kázal zde Mistr Jan Hus) nedaleko Sezimova Ústí a Benešovu vilu. Bohužel v současné době není potenciál cestovního ruchu Sezimova Ústí plně využit. Tato situace lze řešit. Jednou z variant je připravit „turistický balíček“, který by propojoval turistické atraktivity Sezimova Ústí.

Mezi základní nabídku Sezimova Ústí v oblasti cestovního ruchu v současné době patří Benešova vila (letní sídlo prezidenta Edvarda Beneše) a zřícenina Kozí hrádek (místo, kde kázal Mistr Jan Hus). Jsou to nepochybně turistické objekty s vysokým stupněm atraktivity, které ale nejsou marketingově plně využity. Tato nabídka lze doplnit dalším turistickým cílem, který by v sobě zahrnoval funkcionalistickou architekturu a urbanismus Sezimova Ústí 2 jako dochovaného baťovského města. Sezimovo Ústí 2 patří dochovaným baťovským urbanismem k nejlépe zachovalým baťovským městům v České republice. Tak by vznikla kompletní turistická nabídka Sezimova Ústí. [5] [11]

3. Analýza a syntéza poznatků z vlastního zkoumání

3.1. Příprava a realizace terénního výzkumu

3.1.2. Cíl diplomové práce

Hlavním cílem této práce je zhodnotit podíl funkcionalistické architektury na přitažlivost zvolené destinace a zpracování projektu naučné stezky ve městě Sezimovo Ústí se zaměřením na intermediální a interaktivní složky.

3.1.3. Použité metody sběru dat

V této práci jsem použila literární prameny dle přiloženého seznamu použité literatury ve vztahu k oblasti architektury, historie a urbanismu Sezimova Ústí a literatury týkající se problematiky cestovního ruchu.

Podkladová data jsem získala prostřednictvím dvou dotazníkových šetření s obyvateli města Sezimova Ústí 2, přímého účastněného pozorování, terénního šetření a porovnáním teoretických informací získaných studiem se skutečným stavem funkcionalistické architektury a urbanismem Sezimova Ústí 2.

Většina informací uvedených v diplomové práci pochází z teoretického studia dané problematiky a aplikací informací získaných studiem do vlastního terénního šetření a z mého působení na pozici pracovníka turistického informačního centra v Táboře a zároveň obyvatelky města Sezimovo Ústí 2.

3.1.4. Metodický postup

Při zpracování této diplomové práce byl použit následující postup:

1. Studium teoretických východisek řešeného problému včetně literárních pramenů zabývajících se architekturou, historií a urbanismem Sezimova Ústí 2 včetně studia bat'ovských koncepcí při zakládání nových měst.

2. Provedení situační analýzy ve formě dotazníkového šetření mezi obyvateli Sezimova Ústí s cílem dokázat, že urbanismus města, tak jak jej založil Tomáš Baťa, je platný i v současné době.
3. Terénní šetření týkající se současného skutečného stavu funkcionalistické architektury v Sezimově Ústí a pozorování urbanismu města.
4. Projekt realizace naučné stezky včetně materiálně technického zajištění, obsahové náplně, stanovení trasy v terénu, finančního rozpočtu a zapracování intermediálních a interaktivních složek do projektu naučné stezky.

3.1.5. Charakteristika zkoumaného objektu

Město Sezimovo Ústí 2 bylo založeno v roce 1939, kdy se zde rozhodla firma Baťa postavit továrnu na výrobu obráběcích strojů. S továrnou zde vyrostly také dělnické kolonie a společenské centrum nové části města Sezimovo Ústí 2. Nová výstavba byla vedena, stejně jako v jiných baťovských satelitech podle plánu „Ideálního města“, kde bylo základní a významnou urbanistickou charakteristikou města oddělení výrobní zóny od obytné a společenské.

Během let utrpělo urbanistické utváření Sezimova Ústí 2 ztrátu nebo znehodnocení některých urbanistických hodnot, které byly způsobeny především neodbornými stavebními zásahy, nejasnými koncepčními přístupy a také snahou vyhovět potřebám a nově vzniklým požadavkům dnešní doby. I přes tyto nepříznivé změny u mnoha domů zůstal urbanismus včetně prvků funkcionalistické architektury tohoto baťovského města nezměněn. Nejlépe zachovalým objektem z tohoto hlediska je tovární areál, který se dochoval ve velké míře v autentickém stavu.

Zachovala se i podoba Sezimova Ústí 2 jako zahradního města. Domy jsou obklopeny zelení, kterou vymezují, kromě větších komunikací, pěšinky pro chodce. Původní baťovský záměr vybudovat město v zeleni byl nejprve respektován, později utrpěl následnými úpravami jako je oplocení a přístavby na zahrádkách (kůlny, garáže, verandy).

Vzhledem ke svému autenticky zachovalému urbanismu a částečně zachovalé podobě objektů je Sezimovo Ústí 2 cenným dokladem baťovské architektury a podnikání v České republice. V urbanismu a architektuře města se projevuje kromě koncepce zahradního města také baťovský sociální aspekt a myšlenky.

3.2. Dotazníkové šetření

Cílem provedeného dotazníkového šetření je potvrdit správnost myšlenky týkající se problematiky současného bydlení v Sezimově Ústí 2. Dokázat, že obyvatelé Sezimova Ústí 2 jsou s bydlením v tomto městě spokojeni, že město vystavěné podle Baťových koncepcí a urbanistických zásad je vhodné i pro život v dnešní době.

Pro potvrzení této myšlenky a pro pochopení, jak se lidem ze Sezimova Ústí 2 žije ve městě s baťovským odkazem, jsem připravila dotazník, který se zajímal o to, jak jsou obyvatelé Sezimova Ústí 2 spokojeni se životem ve městě (obchodní síť, doprava, veřejná zeleň). Dále jsem se snažila prostřednictvím dotazníku zjistit, jaký názor mají obyvatelé Sezimova Ústí 2 na novou výstavbu v tomto městě, zda se jim líbí a také co pro ně pojem „Sezimovo Ústí“ představuje a jaký význam pro ně má. Jedna z otázek dotazníku byla zaměřená na zeleň ve městě. Zda je o ni dobře pečováno a zda je jí dostatečné množství. Cílem bylo zjistit, zda se zde lidem dobře žije a jak jsou s místem, kde žijí spokojeni. Pro dokreslení této problematiky jsem připravila mapu se zakreslením služeb občanské vybavenosti - Příloha č. 3. Na tomto plánu lze vidět rozložení služeb v jednotlivých zónách města. Většina služeb se nachází v centrální zóně, která také byla primárně určena k shromažďování osob, k nákupům, k umístění služeb apod. Postupně je vidět pronikání objektů občanské vybavenosti do ostatních zón města, a to zejména obytné.

3.2.1. Dotazník pro obyvatele Sezimova Ústí 2

Na otázky odpovídalo celkem 56 respondentů. Za účelem objektivnosti a snaze získat co nejvíce názorů jsem se snažila o rozvrstvení a zahrnutí všech věkových kategorií do

daného dotazníkového šetření. V tabulce vedle grafu je nejprve uvedena možná varianta odpovědi na danou otázku, v dalším sloupci následuje číslo, které uvádí, kolik respondentů zvolilo tuto odpověď a poslední sloupec označuje, kolik je to procent z celkového počtu odpovědí.

Pro dotazníkové šetření jsem použila dotazníky v tištěné (papírové) podobě, kdy respondenti osobně vybírali (označili) odpověď zaškrtnutím vybrané odpovědi. Pro zpracování odpovědí jsem využila internetové aplikace Google Docs (Google Dokumenty, přístupné na www.google.com), která umožňuje velice přehledně zpracovat různé typy dotazníků a dotazníkových šetření. Následně jsem získané výsledky zpracovala do tabulek.

Přehled vybraných otázek dotazníkového šetření:

1. Jste rodák ze Sezimova Ústí, nebo jste se přistěhoval?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Narodil jsem se zde	20	36
Přistěhoval jsem se	36	64

2. Jak dlouho bydlíte v Sezimově Ústí?

Odpověď	Počet odpovědí	%
0 – 10 let	9	16
11 – 20 let	13	23
21 – 40 let	23	41
41 – 60 let	10	18
60 a více let	1	2

3. V jakém typu bydlení bydlíte?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Rod. dům (ne baťovský domek)	10	18
Byt v osobním vlastnictví	24	43
Městský byt	4	7
Podnájem	1	2
Baťovský domek	17	30

Tato otázka zjišťovala, v jakém typu bydlení respondenti bydlí. Nejčastější odpovědí bylo bydlení v bytě v osobním vlastnictví. Analýza odpovědí na tuto otázku přivádí k myšlence, že lidé, kteří se v Sezimově Ústí 2 rozhodnou bydlet a žít, tak často činní s dlouhodobým záměrem a bydlení zde nepovažují za přechodnou událost.

4. Kolik členů má Vaše domácnost?

Odpověď	Počet odpovědí	%
1 - 2	17	30
3 – 4	37	66
Více než 4	2	4

Na otázku, která zjišťovala počet členů domácností, odpovědělo nejvíce 37 respondentů, že 3 – 4. Tato nejčastější odpověď ukazuje na to, že bydlení v této lokalitě vyhledávají rodiny s dětmi.

5. Je Vaše bydlení vícegenerační?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano	10	18
Ne	46	82

K výběru odpovědí na tuto otázku lze říci, že vícegenerační bydlení se častěji vyskytuje při bydlení v rodinných domech – ať je to baťovský domek či „klasický“ rodinný dům.

6. Vyhovuje Vám typ bydlení, ve kterém bydlíte?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano, jsem spokojen	49	88
Ne, hledám jiné bydlení	5	9
Ne, ale jiné bydlení nehledám	2	4

Tato otázka se týkala spokojenosti s bydlením respondentů. Zejména zda je respondent spokojen s typem bydlení, ve kterém žije. Převážná odpověď zněla ano, jsem spokojen. Tento fakt potvrzuje myšlenku, že lidé v Sezimově Ústí 2 hledají stálé bydlení a lokalita je považována z tohoto bydlení za vysoce atraktivní.

V další části dotazníku jsem se snažila získat odpovědi na otázky, které zjišťovaly vztah respondentů k Sezimovu Ústí jako k městu a místu, ve kterém žijí.

7. Co pro Vás představuje pojem „Sezimovo Ústí“?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Moje město	23	41
Bydlení	15	27
Prostor k životu	16	29
Místo pro přenocování	1	2
Jiné	1	2

Na otázku, co pro respondenty představuje pojem Sezimovo Ústí, většina odpověděla, že Sezimovo Ústí pro ně znamená „moje město“. To svědčí o kladném vztahu obyvatel tomuto městu.

8. Co je pro Vás symbolem Sezimova Ústí?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Trpaslík a hodiny	5	9
Baťa	13	23
Kovosvit	10	18
Ševci	1	2
Vodotrysk	2	4
Sluneční hodiny	1	2
Kozí hrádek	11	20
Benešova vila	10	18
Lužnice	1	2
Pad'ousy	0	0
Silon	0	0
Hilton	1	2
Jiné	1	2

Tato otázka směřovala ke zjištění symbolu Sezimova Ústí z pohledu jeho obyvatel. Nejčastější odpovědí bylo: Baťa, ale tato odpověď byla následována pouze o dvě odpovědi méně častou odpovědí Kozí Hrádek, dále Kovosvit a Benešova vila. Pro mladé obyvatele je také častým symbolem „Trpaslík a hodiny“. Pro vysvětlení uvádím,

že se jedná o sloup s hodinami na křižovatce ulic Dukelská a 9. května, kde na tyto hodiny byla kdysi skupinou mladých osob ve večerních hodinách umístěna soška trpaslíka a toto spojení „trpaslík, hodiny“ se vžilo do života města jako místopisné označení.

V dalších otázkách jsem se zabývala otázkou životního prostředí, bezpečnosti, dopravní a občanské obslužnosti a vybavenosti.

9. Jak jste spokojeni s množstvím zeleně a péčí o zeleň ve městě?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano, naše město je město v zeleni	27	48
Ano, co se týká množství, ale péče by mohla být lepší	8	14
Celkem ano v obou oblastech	19	34
Ne, je zde málo zeleně, ale péče o ni je na dobré úrovni	1	2
Ne, je zde málo zeleně a péče je nedostatečná	1	2

Nejčastější odpovědí na tuto otázku, že s množstvím zeleně a péčí o ni jsou respondenti spokojeni. To svědčí o faktu, že ve městě vysoký objem zeleně, a tak v rámci možností a rozvoje města je naplňována baťovská myšlenka týkající se vybudování města v zeleni.

10. Cítíte se ve městě bezpečně?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano	54	96
Ne	2	4

Tato otázka zjišťovala pocity respondentů týkající se bezpečnosti ve městě. Podle odpovědí lze usuzovat, že obyvatelé se zde cítí bezpečně.

11. Domníváte se, že je kvalitně zajištěna dopravní obslužnost města?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano	49	88
Ne	4	7
Jiná odpověď	3	5

Tato část dotazníkového šetření se týkala dopravní obslužnosti. Většina respondentů se domnívá, že dopravní spojení města formou MHD, vlakem či meziměstskými autobusy je zajištěno na kvalitní úrovni.

12. Domníváte se, že je na území Sezimova Ústí 2 dostatečný počet zastávek MHD, případně, že docházková vzdálenost na zastávky je přijatelná?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano	45	80
Ne	10	18
Jiná odpověď	1	2

Na tuto otázku odpověděla většina respondentů, že se na území města podle jejich názoru nachází dostatečný počet zastávek MHD a že je docházková vzdálenost na tyto zastávky přijatelná. Také tyto odpovědi naznačují, že obyvatelé jsou s úrovní dopravní obslužnosti v Sezimově Ústí 2 spokojeni.

13. Vyhovuje Vám obchodní síť ve městě?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano	31	55
Ne	22	39
Jiná odpověď	3	5

Následující otázka se týkala spokojenosti se strukturou obchodní sítě ve městě. Zde se nacházejí v odpovědích větší rozdíly. Zde je nutno podotknout, že blízká vzdálenost do Tábora a jeho obchodních center v oblasti blízkého Sídliště Nad Lužnicí ovlivňuje tuto problematiku. Většina obyvatel je zvyklá na tzv. velké nákupy dojíždět do těchto obchodních center a nákupy pro denní potřebu (pečivo) pak uskutečňovat v místě bydliště.

14. Líbí se Vám nová výstavba v Sezimově Ústí (zde myslím zejména lokalitu Nechyba)?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano	23	41
Ne	25	45
Jiná odpověď	8	14

Na otázku, zda se obyvatelům Sezimova Ústí líbí nová výstavba ve městě, zejména v lokalitě Nechyba, neboť na jiném místě v Sezimově Ústí neprobíhá tak masivní stavební ruch, se názory vyrovnávají. Svědčí to o vyváženém a tolerantním názoru obyvatel. Respondenti, kteří si v dotazníku vybrali Jinou odpověď, svůj názor zdůvodnili tím, že se nechtějí vyjadřovat k nedokončené záležitosti, nebo že je tato výstavba stejná jako jinde, nic zvláštního a podobně.

15. Jaký názor máte na kulturní život ve městě? Myslíte si, že nabídka kulturních programů je dostatečná a možnost kulturního vyžití pro obyvatelstvo odpovídající?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano	27	48
Ne	25	45
Jiná odpověď	4	7

Tato otázka se týkala oblasti kultury ve městě. S nabídkou kulturních programů je spokojena téměř polovina dotazovaných. U této otázky se při analýze otázek musí zohlednit blízkost tábora, který soustřeďuje jako centrum regionu také kulturní nabídku.

Další otázky dotazníku specifikovaly osobnosti respondentů. Týkaly se věkové struktury respondentů, jejich pohlaví, nejvyššího dosaženého vzdělání a poslední se týkala problematiky příjmových kategorií. Bylo zajímavé sledovat, do jaké příjmové kategorie respondenti sami sebe zařazují. Z vyhodnocení těchto otázek lze konstatovat, že pro potřeby tohoto dotazníkového šetření byl zajištěn celkem přijatelný rozptyl věkového spektra respondentů (podle jednotlivých kategorií 21, 32, 18, 16 a 7%). Také poměr respondentů z hlediska jejich pohlaví byl téměř totožný (52% odpovídajících respondentů byly ženy a 48% byli muži). Otázka týkající se vzdělání respondentů

potvrdila, že Sezimovo Ústí 2 si jako ideální místo pro bydlení stále více vyhledávají lidé s vyšším vzděláním. Původně dělnické město, které svým obyvatelům poskytlo nejen bydlení, ale také práci (nejdříve výrobní závod Kovošvit, později Silon či Madeta) se stává místem pro bydlení lidí, kteří hledají kvalitní životní prostředí (dostatek zeleně, klid pro děti a rodinu, bezpečnost, ale také snadná dostupnost služeb, vzdělání a v neposlední řadě zaměstnání – v tomto případě mám na mysli blízkost města Tábora). Z odpovědí v dotazníku také vyplývá, že pouze 4% dotazovaných má základní vzdělání, a tito respondenti také patřili do vyšší věkové kategorie. Překvapivě největší skupinu naopak tvořili lidé s vysokoškolským vzděláním - 39%. Tato skupina byla následována skupinou respondentů s úplným středním vzděláním (32%). Společně s respondenty s ukončenou vyšší odbornou školou (11%) tvoří dohromady skupinu, která s 82% výrazně převažuje nad skupinou respondentů s nižším vzděláním (18%). Na otázku týkající se zařazení obyvatel do příjmových kategorií téměř 60% samo sebe zařadilo do střední příjmové kategorie. Ostatní příjmové kategorie nebyly výrazně zastoupeny. Tato odpověď vypovídá o tom, že lidé své finanční možnosti zde poměřují vcelku střízlivých odhadem, odpovídajícím jejich dosaženému vzdělání.

Vzhledem k tomu, že jsem se snažila, abych respondenty kontaktovala osobně, získala jsem také určitý dojem a pocit z chování respondentů. Žiji v tomto městě 6 let a musím přiznat, že ho již po takto relativně krátké době považuji také za své město. Tento dojem, že lidé zde žijící jsou zde spokojeni, jsem také získala z chování většiny respondentů.

3.2.2. Dotazník pro mladé obyvatele Sezimova Ústí

Druhý dotazník měl za cíl odpovědět na otázku, jak vnímají své město, jak se zde cítí děti ve věku 10 – 15 let a jaké jsou jejich názory na město a životní podmínky pro děti. Dotazníkové otázky byly připraveny s ohledem na věk dětí a jejich specifické požadavky. Dotazník zjišťoval, jak se děti ve městě cítí, zda se zde cítí bezpečně a jaký je jejich názor na životní prostředí ve městě a na podmínky pro trávení volného času

(dostatečný počet aktivit, prostor pro hraní a zábavu venku - dětská hřiště, veřejně přístupná sportoviště). V dotazníkovém šetření odpovídalo celkem 30 dětí.

Přehled vybraných otázek dotazníkového šetření:

1. Nejprve musím zjistit, kolik je ti let

Odpověď	Počet odpovědí	%
10 – 11	6	20
11 – 12	7	23
12 – 13	7	23
13 – 14	5	17
14 - 15	5	17

Vyhodnocením odpovědí na první otázku, která se týkala věku respondentů, jsem získala přehled o tom, že v dotazníkovém šetření je zastoupené rovnoměrně rozložené věkové spektrum respondentů.

2. Jsi holka nebo kluk?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Holka	14	47
Kluk	16	53

Druhá otázka odpovídala za rozdělení pohlaví respondentů, které bylo také celkem stejně rozdělené. Odpovídalo 53 kluků a 47 děvčat.

3. Určitě chodíš do školy. Zajímá mě, do které školy chodíš:

Odpověď	Počet odpovědí	%
1. základní škola	15	50
2. základní škola	15	50

Tato otázka zjišťovala, kterou školu děti navštěvují. Mezi školami existuje určitá rivalita, ale ve výsledcích dotazníkového šetření se tento fakt neprojevil.

4. Po skončení vyučování máš spoustu volného času. Navštěvuješ zájmové kroužky, sportovní tréninky nebo hudební školu?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Nenavštěvuji žádný kroužek	4	13
Navštěvuji zájm. kroužky organizované školou	7	23
Sportovní tréninky	11	37
Hudební škola	8	27

Podle odpovědí na třetí otázku nejvíce dětí navštěvuje ve svém volném čase sportovní tréninky, dále hudební školu a kroužky organizované školou. Žádnou zájmovou činnost nemá 13% dětí.

5. Chodíš ven s kamarády?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano, často	7	23
Ano, ale jen někdy	14	47
Ne	9	30

Na otázku, která se týká vztahů s kamarády a tradičního „Chození ven“, odpověděla téměř polovina dětí, že ven chodí, ale jen někdy. Lze předpokládat, že je to v čase, kdy dítě nenavštěvuje žádný zájmový kroužek či sportovní tréninky. Často chodí ven s kamarády 23 % dětí a celá třetina dětí s kamarády nechodí.

6. Jestliže chodíš ven s kamarády, máte nějaké oblíbené místo? Jestliže ano, napiš které?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano	13	43
Ne	16	53
Jiná odpověď	1	3

Na tuto otázku odpověděla přibližně polovina dětí, že nemá oblíbené místo a necelá polovina, že svá oblíbená místa má. Velmi často se jednalo o Hilton – areál s dětským hřištěm u hvězdárny Františka Pešty, následovalo hřiště „s kopcem“ – upravený

vnitroblok, ve kterém se nachází dětské hřiště a malý uměle vytvořený kopec pro zimní radovánky malých dětí.

7. Myslíš, že město Sezimovo Ústí je bezpečné nebo nebezpečné město?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Bezpečné	26	87
Nebezpečné	4	13

O tom, že je Sezimovo Ústí bezpečné město, nepochybuje většina dětí.

8. Je podle tvého názoru v našem městě dostatek hřišť a hracích ploch pro děti všech věkových kategorií?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano	19	63
Ne	11	37

Podle odpovědí lze usoudit, že 2/3 dětí zastává názor, že se ve městě nachází dostatečný počet venkovních dětských hřišť.

9. Určitě jste se ve škole učili o životním prostředí. Myslíš si, že je v Sezimově Ústí dobré životní prostředí?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano	24	80
Ne	4	13

Názor, že v Sezimově Ústí je dobré životní prostředí si myslí 80 % dětí, 13 % si myslí, že není. 2 děti neodpověděly.

10. Myslíš si, že se v našem městě dobře žije? Jestliže ne, co by se mělo změnit?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano, žije se zde dobře	18	60
Ano, ale chtělo by to malé změny	12	40
Ne, nežije se zde dobře	0	0

Podle vybraných odpovědí lze usoudit, že děti jsou se životem v Sezimově Ústí spokojené.

11. Až budeš dospělý/dospělá, chtěl/chtěla bys zde žít?

Odpověď	Počet odpovědí	%
Ano	27	90
Ne	3	10

Poslední otázka se zabývala budoucností: 90 % dětí by žilo v Sezimově Ústí i v dospělosti.

Výběrem dětských respondentů se podařilo vymezit věkově rovnoměrný vzorek, stejně tak i z hlediska poměru děvčat a chlapců. Vítanou náhodou je také rovnoměrné rozdělení dětí z hlediska toho, kterou školu navštěvují. V Sezimově Ústí 2 je známá rivalita obou základních škol. Z výsledku dotazníku nevyplývá, že by měly děti odlišné názory podle toho, na kterou školu chodí. Z výsledků dotazníkového šetření lze vyzorovat, že více než dvě třetiny dětí ve věku 10 – 15 let se věnují sportu, téměř třetina navštěvuje hudební školu a čtvrtina navštěvuje kroužky pořádané školou. Pouze 13% dětí se aktivně nevěnuje žádné volnočasové činnosti. Z vyhodnocení této otázky je také zřejmé, že nabídka zájmových činností pro děti je pestrá a děti tuto nabídku akceptují výběrem pro ně nejvhodnější aktivity.

Vzhledem k široké nabídce organizovaných volnočasových aktivit a jejich využívání dětmi a mládeží v Sezimově Ústí a „zeleném“ charakteru města, jsem se zajímala o to, zda děti také tráví volný čas venku, s kamarády. Na otázku zjišťující tento stav odpovědělo 23% dětí, že chodí ven s kamarády často – podle vyhodnocení dotazníku se jednalo o děti z kategorií starších dětí. Dále 47% odpovědělo, že chodí ven s kamarády pouze někdy. Je to necelá polovina dotazovaných dětí. Pravděpodobně tyto děti takto doplňují trávení volného času po organizované činnosti. Překvapivě celých 30 % dětí ven s kamarády nechodí. Odpovědi na otázky, které se týkaly pocitů a názorů dětí v oblasti bezpečnosti, životního prostředí či pohledu na život ve městě, ukázaly, že děti město, ve kterém žijí, vnímají veskrze kladně. Téměř 90% dětí si myslí, že Sezimovo Ústí je bezpečné město, ve kterém je dobré životní prostředí (80% odpovědí) a kde by

chtělo (90% odpovědí) žít i v dospělosti. Děti prokázaly svůj vlastní názor v otázce, která se týkala počtu dětských hřišť a hracích ploch, kdy si pouze 63% dětí myslí, že je současný počet těchto zařízení dostatečný a také v otázce, která zjišťovala, zda se podle jejich názoru v Sezimově Ústí dobře žije. Rovných 60% dětí si myslí, že se zde žije dobře a nemají další výhrady a 40% dětí by uvítalo nějakou drobnou změnu.

3.2.3. Vyhodnocení dotazníkového šetření

Porovnáním odpovědí a vyhodnocením obou dotazníků jsem dospěla k názoru, že obyvatelé Sezimova Ústí jsou se životem ve městě spokojeni. Toto tvrzení lze doložit vyhodnocením názorů vyplývajících z odpovědí na položené otázky.

- V oblasti vlastnických práv k bydlení má většina dotazovaných takový typ bydlení, že lze předpokládat, že zde počítají se stálým bydlením.
- Pro 90% respondentů je jejich typ bydlení vyhovující.
- Obchodní síť, bezpečnost, životní prostředí a dopravní obslužnost ve městě lidem vyhovují a jsou v těchto oblastech spokojeni.
- Názory na problematiku kultury jsou vyrovnané. Kulturní pořady v blízkém Táboře vytlačují místní kulturní nabídku.
- Názory na nově budovanou lokalitu Nechyba jsou vyrovnané. Zde je třeba zdůraznit, že se jedná o vlastní názory a vkus respondentů. Z architektonického hlediska je však nutno považovat tuto oblast za nejednotnou a její vzhled za nekoordinovaný a živelný (poplatný době svého vzniku), zvláště vzhledem k ostatní zástavbě v Sezimově Ústí 2, která byla pečlivě plánována (včetně zapracování sociálních, dopravních a dalších aspektů).

- Zajímavou informací je fakt, že více než 2/3 respondentů se do města přistěhovali. Vybrali si Sezimovo Ústí 2 jako místo pro svůj život. To potvrzuje myšlenku, že Sezimovo Ústí 2 je atraktivní lokalitou pro bydlení.
- Sezimovo Ústí 2 si jako ideální místo pro bydlení stále více vyhledávají lidé s vyšším vzděláním
- Město poskytuje dětem dostatek životního prostoru, což je vítaným faktorem v očích mladé generace – dostatek zájmové činnosti i prostory pro neorganizovaný volný čas
- Mladá generace považuje město za bezpečné, s dobrou úrovní životního prostředí a vhodné i pro jejich budoucí život.

3.2.4. Aplikace a doporučení výsledků dotazníkového šetření

Tomáš Baťa se snažil založit v roce 1939 pro své dělníky a zaměstnance město, ve kterém se jim bude dobře žít (a kde budou pro něj dobře pracovat). Jeho promyšlené urbanistické koncepce zajišťovali obyvatelům nejen kvalitní architekturu města, která byla nedílnou součástí života baťovských měst, ale také kvalitní sociální, ekonomické a environmentální zajištění. Baťovská města, mezi která Sezimovo Ústí 2 bezesporu patří, se vyznačovala dostatečnou občanskou vybaveností, možnostmi vzdělání, dostatkem prostoru a místy vhodnými pro rekreaci (formou velkoryse koncipovaných prostranství a množstvím zeleně) a také blízkostí pracovních nabídek a příležitostí.

Z výsledků provedeného dotazníkového šetření vyplývá, že Sezimovo Ústí 2 z hlediska kvalitního urbanismu vyhovuje i dnešním generacím protože přitahuje mladé lidi, kteří zde hledají bydlení a výběr zdůvodňují těmito důvody:

- dostatek zeleně
- blízkost přírody a klidné prostředí
- pocit bezpečí

- blízkost Tábora (velkého města)
- dopravní dostupností
- dostatečná dopravní obslužností
- vyhovující občanská vybavenost: obchodní síť, kultura, školství

Tyto důvody paradoxně v určitém smyslu popírají původní baťovský záměr poskytnout bydlení svým zaměstnancům. Dnes je situace opačná a lidé zde hledají kvalitní bydlení v dosahu jejich pracovních příležitostí či zaměstnání. Lidé přicházející do Sezimova Ústí 2 oceňují také architektonickou koncepci baťovské architektury, kterou považují za typickou pro Sezimovo Ústí 2 a tak jí také akceptují.

Závěry z vyhodnocení dotazníkového šetření dokazují, že urbanistická koncepce města, přestože její základ byl položen v roce 1939, je i v dnešní době pro obyvatele města stále vyhovující. Bylo by vhodné zachovat tuto koncepci včetně typické baťovské architektury jako odkaz budoucím generacím. Je několik možností, jak tento požadavek zajistit:

- Péče o zachování baťovského urbanismu prostřednictvím městského úřadu v Sezimově Ústí.
- Spolupráce města Sezimovo Ústí se subjekty v oblasti památkové péče, stavebního úřadu ve snaze zajistit uchování urbanistické koncepce a architektonického výrazu města
- Doplněním nabízeného řešení, které se snaží urbanismus a architekturu města přiblížit veřejnosti, je projekt naučné stezky. Cílem tohoto projektu je seznámit návštěvníka s typicky baťovskou architekturou města se zapracováním unikátních urbanistických koncepcí.

Problematikou projektu naučné stezky se budu dále ve své práci zabývat.

4. Návrh naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“

4.1. Naučná stezka – obecná charakteristika

4.1.1. Naučná stezka

Definice:

Naučná stezka – stezka, zřizovaná na přírodně nebo kulturně zajímavých místech s vyznačením zajímavých míst, s tabulemi, popisem místní flory a fauny, kulturních památek. Zřizuje se pro pěší turisty, (cykloturisty), pro vodáky, nově i jezdce na koních. Na stezce může působit místní průvodce. Naučné stezky nejčastěji obsahují kolem 10 až 15 zastavení a jejich délka dosahuje několika kilometrů. Jsou ale i stezky dlouhé jen několik set metrů či 15 a více kilometrů. [3]

Informační tabule

Většina stezek je vybavena rozměrnými informačními tabulemi, na nichž bývá uvedeno pořadové číslo zastávky, popis zajímavostí daného místa, často i s ilustracemi, někdy také mapka průběhu stezky s vyznačením dalších zastávek.

Tematické rozdělení naučných stezek

Naučné stezky jsou nejčastěji zřizovány v přírodním prostředí, kde seznamují návštěvníky s fungováním krajiny, výskytem vzácných či zajímavých druhů rostlin a živočichů, pozoruhodnými geologickými jevy apod. Jsou však i naučné stezky, přibližující zajímavosti kulturní lidové stavby, archeologická naleziště, technické památky či historická města. Naučné stezky, které se ve svém průběhu místo celkového seznámení s krajinou zaměřují jen na jeden určitý jev (například stará důlní díla či rybníkářství), lze označit jako tematické naučné stezky. [3] [11]

4.1.2. Postup při realizaci naučné stezky

Po přijetí rozhodnutí vytvořit naučnou stezku je nutno dodržet určitý postup, který povede ke zdárné a bezpečné realizaci tohoto projektu. Snažila jsem se realizační postup na základě pracovních zkušeností sestavit tak, jak si myslím, že je správný:

1. **Téma:** pro realizaci naučné stezky je nutné určit její téma a tematický obsah, to znamená, čemu se stezka na svých informačních panelech bude věnovat a také komu bude určena (pěší turisté, cyklisté, apod.)
2. **Stanovení trasy naučné stezky:** dalším krokem je určení trasy, kudy naučná stezka povede. Je nutno vzít v potaz vzdálenost, na které má být stezka vytvořena, výškový profil terénu, převýšení, vzdálenosti a dostupnost mezi jednotlivými stanovišti, prostředí, kterým bude procházet, bezpečnost návštěvníků.
3. **Stanovení počtu informačních zastavení:** dalším bodem při realizaci naučné stezky je určení počtu informačních zastavení, tj. kolik informačních panelů či odpočinkových míst bude stezka obsahovat, a na kterých místech budou panely instalovány.
4. **Určení obsahu informačních tabulí:** dále je potřeba určit, kolik informací budou informační panely obsahovat a jak hluboko či do šířky budou zpracovávat stanovená témata. Také je dobré určit, zda informace na panelech budou doplněny fotografiemi, plánky, nákresy, tagglisty apod.
5. **Design informačních panelů:** podle prostředí, kde bude stezka umístěna, je důležité stanovit materiál pro výrobu informačních panelů. Například pro horskou oblast je vhodným materiálem dřevo, pro městské prostředí může být zvolen kovový vzhled. Dále je nutné dobře promyslet design informačních ploch – barevnost, spojující prvek, logo, vizuální vzhled. Nesmí se zapomenout na rozměry jak informační plochy, tak také na rozměr celého informačního panelu.
6. **Vlastnická práva:** po vybrání míst, kde budou umístěny informační panely, je potřeba zjistit, komu tato místa patří a je potřeba vyřídit souhlas vlastníka pozemku s instalací informačního panelu.
7. **Územní rozhodnutí či stavební povolení:** na příslušném stavebním úřadě je nutno zajistit potřebná povolení k instalaci informační tabule. Podle rozměrů

a prostředí, kde má být informační panel umístěn, bývá často potřeba získat souhlas pracovníků památkové péče, odboru životního prostředí, odboru dopravy, policie ČR (dopravní oddělení) či zástupců ochrany přírody (Národní park, chráněné území, přírodní rezervace)

8. **Přípravné práce pro instalaci informačních panelů:** po získání souhlasu vlastníka a stavebních povolení je potřeba nechat stanovená místa tzv. “vysít’ovat“. V praxi to znamená, nechat odbornou firmou zjistit, vytýčit, zda se na stanoveném místě nenachází kabely, kanalizace, veřejné osvětlení (v případě, že je stezka vedena v obci) či optická vedení a kabely například telefonní sítě nebo kabelové televize.
9. **Zpracování obsahu jednotlivých zastavení:** jedná se zejména o zpracování zvoleného tématu odborníky, psaní textů, výběr fotografií, obrázků, plánek.
10. **Grafické zpracování:** o grafické zpracování je žádoucí požádat odborníky – grafická či reklamní studia. Grafikům je dobré předat již kompletní podkladové materiály, které mají být zpracovány pro tvorbu informačního panelu.
11. **Realizace:** následuje termín realizace a výběr firmy pro realizaci (na základě poptávky, výběrového řízení, cenové kalkulace), která provede instalaci naučné stezky. Obecně nelze instalovat informační panely v zimním období, neboť půda zamrzá a není proto možné kvalitně a bezpečně informační panely zakotvit či zapustit do země.
12. **Marketingová podpora a propagace:** nedílnou součástí nově vytvořené naučné stezky by měla být marketingová kampaň, která stezku představí veřejnosti a uvede ji do obecného povědomí. Kampaň může probíhat prostřednictvím masových médií (noviny, časopisy pro širokou veřejnost i pro odborníky, rozhlas, internet) a může být podpořena vydáním propagačních materiálů, které budou distribuovány mezi veřejnost. [5] [11]

4.1.3. Zajištění financování

V současné době lze projekt naučné stezky finančně zabezpečit několika způsoby:

1. **Financování z vlastních zdrojů:** často se jedná o případ, že naučnou stezku realizuje organizace veřejné správy (obec, město) nebo nezisková organizace ve vlastní režii. V tomto případě se na realizaci naučné stezky určí částka z rozpočtu organizace. Stejný princip funguje i u soukromých či podnikatelských subjektů.
2. **Financování s finanční pomocí partnerů a sponzorů:** tento případ se týká realizace prostřednictvím obce či neziskové organizace, ale tentokrát s finančním přispěním partnerů či sponzorů. Ve většině případů se pak na informačních tabulích objeví jejich logo či poděkování za příspěvek.
3. **Financování prostřednictvím grantových programů a dotací:** v současné době je možné na realizaci projektu naučné stezky podat žádost do některého operačního programu Evropské unie či grantového či dotačního programu vyhlášeného prostřednictvím ministerstev, krajských úřadů či dalších organizací. Nezáleží na tom, zda žádost podává neziskový sektor či podnikatelský subjekt. Na informačních plochách je poté nutno počítat s uveřejněním informace, že naučná stezka je vybudována za přispění dané organizace či prostřednictvím kterého grantového programu. [11]

4.2. Naučná stezka *Šumné Sezimovo Ústí*

Projekt naučné stezky, který je cílem této práce, má za úkol seznámit návštěvníky Sezimova Ústí s tímto místem z hlediska jeho historie a architektury z doby 19. - 20. století se zvláštním důrazem na dobu první republiky a na vliv baťovy architektury a funkcionalismu při rozvoji města. Toto období je z hlediska časového i urbanistického tím nejzajímavějším obdobím v historii města (samozřejmě kromě husitství, které je ovšem zcela odlišnou kapitolou).

Z výsledků dotazníkového šetření, které jsem provedla s cílem potvrdit či vyvrátit hypotézu, že urbanistické koncepce Tomáše Bati, podle kterých je vystaveno Sezimovo Ústí 2, jsou platné i v současné době (obyvatelé města jsou s životními podmínkami, které jim tato koncepce poskytuje, spokojeni) a z možných řešení daného problému vyplývá, že by jako vhodné doplnění péče o stávající Baťovský urbanismus a z něj vyplývající funkcionalistickou architekturu, byla realizace naučné stezky zaměřené na urbanistické a architektonické řešení města Sezimovo Ústí.

4.2.1. Výběr trasy

Při rozmyšlení, kudy vést trasu naučné stezky, jsem vycházela ze zkušeností z mého zaměstnání (turistické informační centrum v Táboře). Na základě těchto zkušeností si myslím, že výchozí bod naučné stezky by se měl nacházet na turisticky dobře přístupném místě. Naučná stezka by měla sledovat pečlivě vybranou osu (okruh, směr procházení). Na tuto terénní osu by mělo navazovat obsahové naplnění jednotlivých informačních míst vybavených informační tabulí.

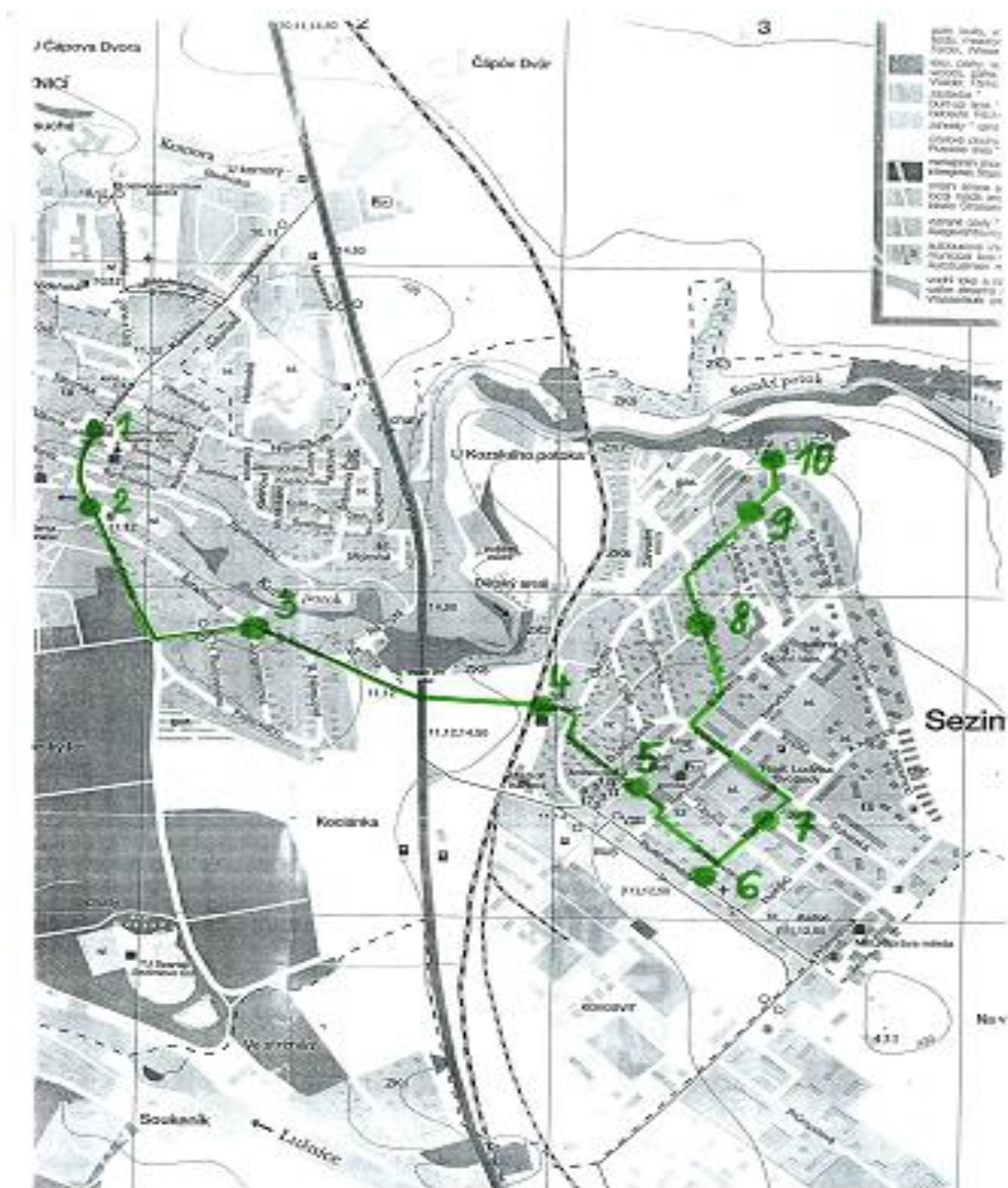
V Sezimově Ústí nelze s daným tématem a ani s místními terénními podmínkami vytvořit ucelený okruh, je nutné volit variantu, kdy naučná stezka provede návštěvníka zajímavými místy a přivede ho k jinému turistickému cíli. Z tohoto místa je vhodné udržet možnost návratu nebo případného pokračování k dalšímu turisticky zajímavému objektu či místu.

Pro naučnou stezku v Sezimově Ústí jsem navrhla vybudovat 10 zastavení, které by propojovaly obě části města. Jako výchozí bod jsem určila náměstí v Sezimově Ústí 1, trasa naučné stezky pokračuje kolem parku s hrobkou Edvarda Beneše a Benešovy vily přes urbanistickou oblast Korej směrem k Sezimovu Ústí 2. Komunikaci E55 překoná na místě vybudované lávky pro pěší a cyklisty, která je místními obyvateli hojně využívaným prvkem v dopravním spojení mezi oběma částmi města. Kolem nádraží ČD pokračuje přes obytnou oblast s rodinnými domky směrem ke společenskému centru města, jak jej nechal postavit podle projektů a zásad výstavby zahradních a průmyslových města T. Baťa. Zde se návštěvník pohledem přiblíží k průmyslovému

podniku, trasa naučné stezky není vedena do průmyslové zóny. Je ovšem nutné na informačních panelech tuto problematiku přiblížit, neboť je nedílnou součástí historie města (a to nejen z pohledu architektury). Z centra zavede naučná stezka návštěvníka do oblasti nazývané Německo a poté postupně prochází jednotlivá urbanistická období ve vývoji města a sleduje významné architektonické objekty. Jedná se o místa, stavby či budovy, která se vyznačují typickou architekturou či mají pro architekturu ve městě určitý význam. Naučná stezka vyústí v místě zvaném Hilton, kde je postavena hvězdárna Františka Pešty. V tomto místě se nachází restaurace a lze se zde občerstvit. I tento fakt je pro běžného turistu důležitou informací při jeho rozhodování. Z tohoto místa lze pohodlně dojít k zastávkám železniční či autobusové dopravy i k zastávce MHD. Areál Hilton a Hvězdárna Františka Pešty se nacházejí na místě, ze kterého je možné po turistické značce snadno dosáhnout velmi významného a známého turistického cíle, kterým je Kozí hrádek. Tento fakt využívá značný počet místních obyvatel i obyvatel blízkého Tábora, kteří zde plánují zastávku při krátkých výletech do okolí. Místo je také vybavené v nedávné době nově postaveným dětským hřištěm, a proto se samo o sobě často stává výletním cílem obyvatel z blízkého okolí.

4.2.1. Plán trasy

Na následujícím plánu je zakreslena navržená trasa naučné stezky.

Obrázek 16 – Plán navržené trasy naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“

4.2.2. Umístění statických informačních bodů v terénu

Pro projekt naučné stezky v Sezimově Ústí bylo důležité zvážit bezpečnost návštěvníků vzhledem k městskému prostředí a tudíž ke zvýšenému dopravnímu ruchu. Vybraná místa pro instalaci informačních panelů se nenachází v místech, kde by návštěvník mohl být ohrožen místní dopravou či ji sám ohrozit. Stezka je určena pro pěší návštěvníky.

Pro projekt této naučné stezky jsem vybrala 10 zastavení, při jejich procházení návštěvník zdolá cca 4 km. Trasa je vedena nenáročným terénem, je vhodná také pro rodiny s dětmi, maminky s kočárkem či starší občany.

Pro jednotlivá zastavení naučné stezky jsem se snažila vybrat taková témata, která by mapovala kromě funkcionalistického vlivu v architektuře Sezimova Ústí také vliv a koncepcí Baťových myšlenek na urbanistický rozvoj města, který je svou koncepcí unikátní a tak poskytnout návštěvníkovi ucelenou informaci o městě, jeho historickém vývoji z hlediska architektury a soudobého urbanismu.

Řazení jednotlivých témat a informačních panelů souvisí nejen s místem instalace informačního panelu (výběr místa zastavení), ale také se snahou seznámit návštěvníka s urbanismem města, baťovými koncepcemi a myšlenkami aplikovanými při výstavbě Sezimova Ústí 2 v určité návaznosti. Při návrhu trasy a obsahů jednotlivých zastavení bylo nutné tyto dva hlavní požadavky konfrontovat a zvážit, který z aspektů v této chvíli nabývá na větším významu a důležitosti. Přehled témat – zastavení naučné stezky je uveden v následující tabulce.

Přehled vybraných míst pro umístění informačních panelů a jejich témata

	Téma	Umístění
1	Sezimovo Ústí – město, které vzniklo dvakrát	Husovo náměstí, Sezimovo Ústí 1
2	Benešova vila Hrobka Hany a Edvarda Beneše Fierlingerova a Strimplova vila	Park v areálu Benešovy vily
3	Tomáš Baťa Junior a jeho příchod do Sezimova Ústí 2	Křižovatka ulic Dr. Beneše a Jungmannova (oblast Na Koreji)
4	Jak se stavěl strojírenský závod Baťa v Sezimově Ústí	Cesta mládeže s výhledem na závod MAS
5	Baťovská architektura a aplikace baťovských myšlenek do běžného života vč. architektury	Nám. Tomáše Bati, Sezimovo Ústí 2
6	Architektura Sezimova Ústí 2 Sorela Další výstavba v Sezimově Ústí II	Ulice Táboritů (u zdravotního střediska – kolonie Německo)
7	Urbanistická koncepce Sezimova Ústí 2 Koncepce zahradních měst Zásady výstavby průmyslových měst	Ulice Táboritů
8	Snaha o uchování unikátního komplexu Baťova města	Ulice Pod vrbou
9	Funkční zóny města a jejich charakteristika	Ulice Komenského
10	Významné objekty a stavby	Areál Hilton

4.2.3. Zpracování informačního panelu – textová část

Jako ukázkou obsahově zpracovaného informačního panelu jsem si vybrala 2 zastavení naučné stezky. Jedná se o číslo 2 – Benešova vila a zastavení číslo 9 – Funkčních zóny města a jejich charakteristika, viz Tabulka č. 1 - Přehled vybraných míst pro umístění informačních panelů a jejich témata. Texty jsem zpracovala podle poznatků a informací získaných při studiu materiálů k této práci.

Informační panel č. 2 – Benešova vila

Naučná stezka „Šumné Sezimovo Ústí - zastavení číslo 2“

Benešova vila a hrobka Hany a Edvarda Beneše

Areál Benešovy vily se nachází na soutoku Lužnice a Kozského potoka. Podle pověsti na tomto místě při pobytu v Sezimově Ústí kázal Mistr Jan Hus. Tuto událost připomíná jeho socha umístěná v areálu parku. Nad hrobkou manželů Benešových se nalézá skalka, kde podle pověsti Mistr Jan Hus kázal. Proto se nazývá Kazatelna. A právě

proto zde, v místě pod Kazatelnu, nechal Edvard Beneš vybudovat svou hrobku. Postavena byla podle návrhu Pavla Janáka (v době Benešova prezidentování architektka Pražského hradu), později byla doplněna bustou Edvarda Beneše od Karla Dvořáka.

Edvard Beneš si vilu v tomto areálu, dnes známou pod názvem Benešova vila, si nechal postavit v letech 1930 - 1931 architektem Petrem Kropáčkem. Tehdy pracoval ve funkci československého ministra zahraničních věcí. Edvard Beneš vybral toto místo jako místo odpočinku pro sebe a svou manželku Hanu. Budova vily získala svou definitivní podobu až v roce 1937. Osobitý a zvláštní styl tohoto domu byl ovlivněn jihofrancouzskou architekturou a doplněn rozsáhlou pěstěnou zahradou. Když byl v prosinci 1935 zvolen Edvard Beneš prezidentem republiky, změnil se dům v sídlo prezidenta, což přispělo k rozkvětu celého Sezimova Ústí. Do vily přijížděly návštěvy politiků i představitelů kultury, mezi nimiž byl zvláště vítaným hostem spisovatel Karel Čapek. Během německé okupace byla prezidentova vila vyplněna gestapem a německou armádou. Vedle nábytku, uměleckých předmětů a osobních věcí byla rozkradena i obsáhlá odborná prezidentova knihovna, čítající na 12 000 svazků.

Při projektování této rodinné vily si Edvard Beneš přál mít nízkou střechu, jakou mají domy v jižní Francii. V roce 1930 to bylo v českém prostředí přání zcela ojedinělé. Pod plochou střechou je hladké průčelí, na kterém není žádný historizující detail, na domě nejsou římsy. Budí dojem jednopatrového, ale je dvoupatrový. Vnitřní zařízení vily bylo za Benešova života velmi střízlivé, vkusné a cenné, zhotovené většinou na míru. V roce 1937 byla k vile přistavěna předsunutá terasa na arkádě a přidáno patro na terase. Tím dům získal romantičtější podobu. V areálu byl postaven menší domek pro správce a prezidentovu ochranku.

Autorem projektu parku a zahrady byl architekt Otokar Fierlinger. Podobu zahrady svými představami a názory významně ovlivnila i Hana Benešová, která se snažila z tohoto místa vytvořit prostor pro odpočinek a relaxaci, ve kterém se budou s manželem cítit spokojeně a kde načerpají síly pro náročný politický a společenský život. Projekt zahrady byl zaměřen na střídání rozsáhlých světlých ploch trávníků,

vodních hladin a světlých staveb s různými skupinami stromoví. Byly zde zapracovány prvky anglické a japonské zahrady, poskytující nové pohledy na Benešův dům z travnatých ploch, z altánů i z mohutných balvanů a od stromoví hustého lesa. Na konci lesního parku byl vybudován tenisový kurt.

V 70. letech 20. století prošla vila rekonstrukcí a nyní je majetkem Úřadu vlády České republiky. Pro veřejnosti je běžně (celoročně) otevřena pouze její část s parkem a hrobkou.

Fierlingerova a Strimplova vila

V tomto areálu se nachází také Fierlingerova vila. Tato vila byla postavena v roce 1934 pro politika a diplomata tehdejší vlády ČSR Dr. Zdeňka Fierlingera. Do souboru tří vil v areálu parku dále patří tzv. Strimplova vila. Malíř Ludvík Strimpl byl přítelem Dr. Edvarda Beneše i Dr. Zdeňka Fierlingera a vybudovat v Sezimově Ústí zahrady a domy se rozhodli společně. V současnosti tento areál představuje ucelený soubor prezentující životní styl významných prvorepublikových osobností a dokládá různé typy architektury moderního hnutí 30. Let 20. století, zachované s řadou architektonických detailů a původních řemeslných prvků.

Areál vznikl v okrajové, krajinářsky hodnotné části města Sezimovo Ústí téměř současně v letech 1930 – 1937. Jeho kulturně historický význam spočívá zejména v zachování charakteristického výrazu doby jeho založení. V současné době není volně přístupný veřejnosti. Fierlingerova vila je v majetku města Sezimovo Ústí a Strimplova vila je v soukromém vlastnictví.

Tento informační panel je vhodné doplnit fotografií Benešovy vily, případně jejím interiérem a dále fotografií Fierlingerovy či Strimplovy vily.

Informační panel č. 9 – Funkční zóny města a jejich charakteristika

Naučná stezka „Šumné Sezimovo Ústí – zastavení číslo 9“

Funkční zóny města a jejich charakteristika

Charakteristika funkčních zón

Z funkčního hlediska je Sezimovo Ústí 2 rozděleno na několik částí. Jedná se o několik zón, které na sebe navazují a umožňují obyvatelům města rozlišit oblasti určené pro práci, pro nákupy, zábavu či odpočinek. Toto rozdělení při výstavbě města uplatnil Tomáš Baťa. Z tohoto funkčního rozdělení vychází život ve městě i v současné době, pouze na základě rozvoje města přibýly některé další obytné oblasti a rozšířila se průmyslová zóna.

Průmyslová zóna

Průmyslová zóna je umístěna do jihozápadní části Sezimova Ústí 2 s hlavní komunikační spojnici ve směru severozápad – jihovýchod. Na tuto centrální komunikaci, kudy vede i železniční vlečka, navazují jednotlivé budovy výrobního závodu, projektované tak, aby bylo možno později jejich doplnění přístavbami či propojováním. V současné době připravilo město Sezimovo Ústí rozšíření průmyslové zóny směrem do Plané nad Lužnicí podél této původní zóny a to zejména pro podporu podnikání ve městě a rozšíření nabídky pracovních míst.

Ochranná zóna

Ochranná zóna odděluje výrobní závod od ostatní zástavby. Tvoří jí pás zeleně, která zde plní svou hlavní funkci, a to funkci hygienickou. Jejím cílem je oddělit průmyslovou část od obytné, tak aby obyvatelé nebyli v době volna rušeni průmyslovou výrobou. V oblasti centra města je tato ochranná zóna tvořena dnes již vzrostlými stromy, v místech trochu centru vzdálenějších využili místní obyvatelé tento pás zeleně k založení malých zahrádek, které obhospodařují i současné době. O údržbu a zachování zeleně a stromů se stará město Sezimovo Ústí.

Centrální zóna

Centrální zóna je kolmá na ochrannou zónu a prochází celou další zástavbou. Jihozápadní část má charakter shromažďovacího prostoru, který se během let proměnil v park. Tento park a náměstí Tomáše Bati v roce 2006 prošlo kompletní rekonstrukcí. Byla vybudována kašna v oblasti před hotelem MAS, která opticky rozděluje vzdálenost od vzrostlých stromů, volné plochy a začátku tohoto náměstí u zastávek MHD a zpříjemňuje životní prostředí. Dále zde podle projektu města Sezimovo Ústí bylo v roce 2004 vybudováno arboretum – byly zdokumentovány rostoucí stromy a keře v této oblasti a vytvořeny informační tabule s popisem těchto rostlin. Mnohdy se jedná o vzácné rostliny. Volné prostranství bylo v roce 2006 doplněno o sluneční hodiny, které jsou jedny z největších v centrální Evropě. Socha slunečních hodin představuje neúprosný běh času a jmenuje se Strážce času. Centrální zóna města je po obou stranách dále v podélném směru ohraničena stavbami občanské vybavenosti, v minulosti společenským a kancelářským domem, v dnešní době hotelem MAS a budovou firmy Hochtief, dále obchody, školami a internáty, je zde i kino Spektrum, které náměstí uzavírá na východní straně. Budova budova kulturního domu byla postavena v letech 1983 – 85 podle tehdejších architektonických požadavků a zvyklostí. Velice příjemným prvkem v této oblasti je dostatek zeleně.

Obytné zóny

Obytné zóny města se rozkládají po obou stranách centrální zóny. Na severozápadě, to znamená na levé straně při pohledu směrem na vodotrysk, se nachází nejstarší kolonie s 15 domky z let 1939-1940, na opačné jihovýchodní straně pak soustředěná bytová výstavba z druhé poloviny 20. století (bytové a později panelové domy). Obytná zóna se postupně rozšiřuje v severovýchodní části města, kde v současné době (rok 2010) probíhá intenzivní výstavba rodinných domků. Tato oblast se jmenuje Nechyba. Do budoucna se zde počítá až s 150 rodinnými domy. Výhodou je blízkost přírody a relativně příznivý dosah občanské vybavenosti.

Obchodní zóna

Převážná část obchodní vybavenosti je soustředěna podél centrální zóny a některé další obchody jsou rozptýleny také v obytných zónách.

Kulturní a sportovní zóna (mimo kina Spektrum)

Některá kulturní a sportovní zařízení jsou umístěna v severní části centrální zóny (letní kino, tenisové kurty, hvězdárna, kuželna). V tomto prostoru byly vybudovány podle původních plánů výstavby města, ovšem později byly rozšířeny například o tenisové kurty.

Rekreační zóna

Je určena stávajícími lesními porosty v bezprostřední blízkosti.

Tento informační panel je nutné doplnit plánkem a mapou města s vyznačením funkčních zón. Vhodné je také zakomponování fotografie, která dokumentuje vzhled města či život ve městě.

4.2.4. Rozpočet, zajištění financování a realizace naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“

V současné době se v Sezimově Ústí nenachází žádná naučná stezka. Naučná stezka není prostředkem k získání přímých finančních prostředků (nepředpokládá se, že by to byla výdělečná činnost). V případě realizace této naučné stezky je potřeba v první řadě stanovit realizátora a investora.

Vzhledem k tématu a obsahové náplni by bylo vhodným investorem pro realizaci této naučné stezky město Sezimovo Ústí. Město Sezimovo Ústí prostřednictvím Městského střediska kultury a sportu (MěXus) zajišťuje kromě kulturních a sportovních akcí a záležitostí také propagaci města v oblasti cestovního ruchu. Naučnou stezku lze zařadit do nástrojů na podporu cestovního ruchu, případně ji lze považovat i za turistický cíl. Prostřednictvím této naučné stezky by bylo možné uchovat odkaz

baťovských myšlenek a zároveň využít naučnou stezku pro propagaci města. Zachovalá funkcionalistická architektura a urbanismus města podle koncepce Baťových zásad je v rámci širšího regionu unikátní záležitostí. V České republice je samozřejmě tím nejznámějším a nejzachovalejším baťovským městem moravský Zlín, který je kolébkou a centrem batismu jako takového. V jižních Čechách lze při využití kvalitních marketingových prostředků bez nadsázky mluvit o jedinečné příležitosti jak vytvořit turistickou atraktivitu. Ve spojení s osobností Dr. Edvarda Beneše (Benešova vila) a zříceninou Kozí hrádek by se jednalo o trojlístek turistických atraktivit, který by pomohl toto město více zviditelnit. Je tedy vhodné, aby realizátorem naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“ bylo město Sezimovo Ústí jako instituce zabezpečující nejen urbanismus města, ale také oblast cestovního ruchu.

Nezanedbatelnou součástí realizace projektu je financování a příprava rozpočtu. Rozpočet projekt naučné stezky není možné pochopit pouze jednorázově. Po jednorázové investici, kterou je samotná realizace, je také nutné stezku udržovat. I z těchto důvodů by bylo vhodným majitelem naučné stezky město Sezimovo Ústí, které disponuje nejen možností zapracovat částku na údržbu naučné stezky do svého rozpočtu, ale také lidskými zdroji a možnostmi jak stezku udržovat.

V současné době existuje také řada dotačních a grantových programů, ze kterých je možné čerpat finanční prostředky pro realizaci a údržbu naučné stezky. Jedná se například o vyhlášení výzev grantů a příspěvků Jihočeským krajem v rámci Akčního plánu programu rozvoje kraje nebo vyhlášením výzev na podporu rozvoje cestovního ruchu v rámci Regionálního operačního programu NUTS II. Jihozápad, prioritní osa 3 – Podpora cestovního ruchu. Jednotlivé výzvy se při každém kole či vyhlášení mohou trochu lišit, a proto je nutné tuto cestu pro získání finančních prostředků pozorně sledovat. Grantové programy v oblasti cestovního ruchu mají celou řadu zaměření - pro podporu a rozvoj cestovního ruchu, vytvoření nové turistické atraktivity, pro marketingovou podporu, pro podporu podnikání v cestovním ruchu, apod. a tak je třeba dobře zvolit program, v rámci kterého je vhodné žádat pro projekt naučné stezky.

Rozpočet realizace

Při konzultaci ve firmě Noris - Daniel Pecka, K Hájence 1168, Sezimovo Ústí 2, která se mimo jiné činnosti zabývá také touto problematikou, jsem získala orientační částky týkající se zajištění realizace naučné stezky.

Rozpočet je uveden v základní variantě, pro informační panely jsem po konzultaci ve firmě vybrala jednoduché dřevěné se stříškou, které jsou snadné pro výrobu a instalaci. Pan Daniel Pecka mi laskavě poskytl také informace o částkách pro vytýčení sítí, zabudování informačních panelů do země a také výroby a grafického návrhu samotné informační plochy. Doba závěrečné realizace naučné stezky od zadání výroby po zabudování o země by neměla podle slov pana Pecky překročit dobu jednoho měsíce.

Podle cenové nabídky lze předběžně určit náklady na realizaci. V tomto konkrétním případě výroba dřevěných informačních panelů se stříškou lze stanovit ve částkou ve výši 7 500,- Kč za jeden panel, k tomu je nutno připočítat grafický návrh na informační plochu v ceně 1 500 Kč (za všechny panely) a tisk grafiky včetně laminace a přidání podkladové PVC desky v částce 1 200,- Kč za jeden informační panel. Ceny jsou uvedeny bez DPH. Po připočítání této daně se dostaneme na částku 106 200,- Kč. K této částce je nutné ještě připočítat zajištění vytýčení inženýrských sítí a zemní práce (výkopy, betonování) v celkové částce 25 200 Kč včetně DPH. Po sečtení vyjde celková částka 131 400 Kč. Tato výsledná částka se týká pouze „samotné“ realizace naučné stezky, není zde zahrnuta částka za duševní vlastnictví od autorů textů, náklady na pořízení fotografií a také na zajištění marketingové podpory, která by měla doprovázet nově otevřenou naučnou stezku. Na ilustračním obrázku je zachycen možný vzhled informačních panelů naučné stezky.

Obrázek 17 – Informační panel naučné stezky. Převzato z [17]

4.2.5. Intermediální a interaktivní složky naučné stezky

Za intermediální a interaktivní složky naučné stezky lze považovat využití nového trendu v cestovním ruchu - využití tzv. taggů (tagglistů) nebo další propojení a zpřístupnění informací o stezce pomocí informačních portálů a informačních kiosků. Dalším trendem v cestovním ruchu je využívání a zavádění geocachingu. Na ilustračním obrázku je ukázka tagglistu. [6] [7] [12]

Obrázek 18 – Ukázka tagglistu. Převzato z [7].

Intermediální a interaktivní složky naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“

Předpokládám, že intermediální složky naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“ by v projektu představovaly tagglisty umístěné do informační plochy informačního panelu. Výrobní náklady na pořízení samotného tagglistu jsou v korunových položkách, zavedení do internetového systému je pochopitelně o něco dražší, ale tento projekt už dále nepotřebuje téměř žádné provozní náklady. Následně by byla tato skutečnost zveřejněna v propagačních materiálech vydaných v rámci marketingové podpory a propagace naučné stezky, dále na webových stránkách města, které informují v sekci turista o turistických atraktivitách a možnostech využití volného času ve městě, či v informačním portálu (systému), který by představoval interaktivní složku naučné stezky. Další intermediální složkou je možnost využití naučné stezky v geocachingu, a to v podobě prostředku k získání informací vedoucích k získání cache nebo přímo jako místa, kde se cache nachází. Využití tagglistů nebo geocachingu v rámci cestovního ruchu je v poslední době novým trendem v této oblasti. Tyto záležitosti mohou rozšířit cílové skupiny, na které je produkt naučné stezky zaměřen.

Za interaktivní složku v projektu naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“ navrhuji instalovat informační portál umístěný v budově městského úřadu, kde se nabízí také využití v oblasti poskytování informací a zajištění služeb pro občany města. Budova městského úřadu se nachází v těsné blízkosti Benešovy vily a parku, což je výhoda pro turisty, kteří by k informačnímu kiosku neměli daleko.

Pro město Sezimovo Ústí by bylo vhodné pořídit tyto informační kiosky dva a mimo informačního kiosku umístěného v budově městského úřadu v Sezimově Ústí 1, by bylo vhodné umístění ještě jednoho informačního kiosku v Sezimově Ústí 2, nejlépe v okolí hotelu MAS nebo u pošty. Tato místa jsou nejlépe přístupná nejen pro turisty, ale také pro občany, kteří by zde mohli využít nabídky služeb a informací z městského úřadu.

Marketingová podpora

Nedílnou součástí každého projektu v oblasti cestovního ruchu je kvalitní marketingová podpora. V případě naučné stezky zejména v době zahájení projektu, tj. v době otevření naučné stezky a v době těsně před otevřením. Poté je vhodné ji udržovat průběžně na předem stanovené úrovni. Marketingová podpora projektu naučné stezky lze realizovat několika způsoby. Zde jsem vybrala vhodné postupy pro využití v této konkrétní situaci:

1. **Propagační materiály:** ve formě tištěných propagačních materiálů (letáků), případně plakátů
2. **Slavnostní otevření či zpřístupnění pro veřejnost:** lze připravit jednorázový slavnostní akt a propagaci (formou plakátů, inzercí, využitím médií, sportovní akce)
3. **Média:** vhodné jsou vstupy v rádiu, články v novinách, vyhlášení soutěže o ceny
4. **Turistická informační centra:** oslovit je prostřednictvím mailové korespondence, rozesláním letáků a propagačních tiskovin
5. **Regionální turistická informační centra:** předat více informací – pracovníci těchto infocenter jsou ti, kdo nabízí produkt konkrétnímu turistovi – osobní jednání = nutná dobrá znalost problematiky
6. **Oslovení regionálních ubytovacích zařízení:** předání informací o naučné stezce v tištěné podobě.
7. **Inzerce v časopisech a novinách:** Je důležitý správný výběr a načasování inzerce. Např. v případě naučné stezky je vhodné inzerovat před létem (prázdniny) v časopisech určených pro rodiny či pro ženy (plánují výlety a dovolené). Dále se jedná o inzerci v odborných časopisech a také v regionálním tisku.

5. Závěr

Cílem této práce bylo zhodnotit podíl funkcionalistické architektury na přitažlivost zvolené destinace a zpracovat projekt naučné stezky ve městě Sezimovo Ústí 2 se zaměřením na intermediální a interaktivní složky.

Na základě prostudované literatury, dotazníkového průzkumu a vlastního, zejména terénního šetření jsem se snažila pochopit vliv funkcionalistické architektury a baťovských urbanistických koncepcí a myšlenek na současnost města Sezimovo Ústí 2, nalézt v životě města odkazy z této doby a jejich zapracováním do projektu naučné stezky přiblížit tuto problematiku dnešní generaci.

Funkcionalistická architektura a urbanismus města jsou dva pojmy, které spolu, zejména v případě Sezimova Ústí 2, těsně souvisí. Urbanismus tohoto města, tak jak jej koncepčně připravil Tomáš Baťa, vychází z funkcionalistické architektury, která byla doplněna sociálními, ekonomickými a environmentálními požadavky na zabezpečení kvalitních životních podmínek.

Pro nově zakládaná baťovská města, mezi která patří také Sezimovo Ústí 2, byl připraven jednotný urbanistický plán, který byl přizpůsoben místním podmínkám. Tomuto plánu předcházely pečlivé analýzy prostředí. Takto postavená města se vyznačují typickou architekturou s prvky funkcionalismu, které byly využívány zejména při typizaci a unifikaci staveb. Nové stavební materiály a postupy také snižovaly stavební náklady na výstavbu měst.

Jestliže je urbanismus města kvalitní, jsou obyvatelé města spokojeni se životními podmínkami, které jim město poskytuje. Za účelem potvrzení či vyvrácení této hypotézy bylo provedeno dotazníkové šetření mezi obyvateli Sezimova Ústí 2. Pro potvrzení faktu, že urbanismus města a jeho problémy vnímají také děti, bylo provedeno dotazníkové šetření i mezi dětmi žijícími v Sezimově Ústí 2 ve věku 10 – 15 let. Přesto, že v rámci tohoto dotazníkového šetření byla oslovena pouze malá

část obyvatel města, závěry z těchto dotazníkových šetření jasně potvrzují, že obyvatelé Sezimova Ústí 2 jsou s bydlením v tomto městě spokojeni, a že město vystavěné podle Baťových koncepcí a urbanistických zásad je stále vhodné i pro život v dnešní době.

Výsledky provedeného dotazníkového šetření mohou napomoci ovlivnit charakter městského urbanismu, který je v současné době v kompetenci městského úřadu v Sezimově Ústí, v tom smyslu, že město, založené na základě promyšlené koncepce a disponující kvalitním urbanismem, vyhovovalo minulým generacím, vyhovuje svou povahou a charakterem také dnešním generacím a lze předpokládat, že bude vyhovovat také generacím budoucím. Doporučení, které z těchto závěrů plyne, jednoznačně určuje názor, že koncepci města Sezimovo Ústí 2, tak jak ji navrhl a také budoval Tomáš Baťa, je potřeba zachovat i pro další generace.

Existuje několik možností, jak tento požadavek zajistit. Základní možností je péče o tuto koncepci z pozice městského úřadu v Sezimově Ústí. Bez kvalitní a odborné péče, kterou zajišťuje město Sezimovo Ústí ve spolupráci s ostatními subjekty v oblasti památkové péče, stavebního úřadu, prostřednictvím odboru životního prostředí a dalších institucí, by tato urbanistická koncepce a architektonický výraz byl mnohem více poškozen, než je tomu doposud.

Doplněním nabízeného řešení, které se snaží baťovskou koncepcí a urbanismus města uchovat, je myšlenka přiblížit veřejnosti tyto baťovské koncepce projevující se v charakteru města prostřednictvím projektu naučné stezky. Hlavním cílem projektu naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“ je seznámit návštěvníka s typicky baťovskou architekturou města se zapracováním unikátních urbanistických koncepcí. Problematikou realizace naučné stezky jsem se v této práci také zabývala.

V současné době se v Sezimově Ústí nenachází žádná naučná stezka. Realizací naučné stezky s tematikou baťovské výstavby a architektury by město Sezimovo Ústí jako doporučený realizátor projektu, získalo další prostředek ke zvýšení zájmu o město

z hlediska cestovního ruchu. Jako nedílnou součást projektu je nutno zajistit kvalitní marketingovou podporu. Dalším doporučeným marketingovým postupem, jak naučnou stezku zviditelnit, je propojit její propagaci s osobností Dr. Edvarda Beneše (Benešova vila) a zříceninou Kozí hrádek, což jsou dva základní turistické cíle v Sezimově Ústí. Společně by vytvořily trojlístek turistických atraktivit, který by mohl oslovit širší spektrum návštěvníků a správnou marketingovou strategií pomohl toto město více zviditelnit. Zacilení projektu na mladší generace lze dosáhnout prostřednictvím využití nových trendů v cestovním ruchu. Jedná se především o zapracování tzv. tagglístů či taggů do projektu naučné stezky, konkrétně umístit tyto taggy na informační plochu panelů jednotlivých zastavení naučné stezky. Podobnou možností je zapojení naučné stezky do akcí geocachingu, který je novinkou v oblasti cestovního ruchu.

Realizace naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“ je projektem, prostřednictvím kterého se dnešní generace může seznámit s odkazem Tomáše Bati, majícím urbanismu města zásadní podíl. Tento odkaz projevující se v Sezimově Ústí 2 kvalitní urbanistickou koncepcí města zahrnující výrazné prvky funkcionalismu, je dnes běžně využíván jeho obyvateli v každodenním životě a poskytuje jim kvalitní životní podmínky, které vyhovují současným trendům a požadavkům na bydlení a životní styl.

6. Summary

The aim of this thesis was to evaluate the impact of functionalist architecture on attractiveness of the chosen destination and create a project of educational trail in the town of Sezimovo Ústí 2 with focus on its intermedial and interactive elements.

Functionalist architecture and urbanism of the city are two terms that are closely related, especially in the case Sezimovo Ústí 2. Urbanism of this city, as it was conceptually prepared by Tomáš Baťa, is based on functionalist architecture and complemented by social, economic and environmental requirements that would secure high-quality conditions for living. If the quality of urbanism of the city is on a good level, then city inhabitants are satisfied with living conditions provided by the city. A questionnaire survey among residents of Sezimovo Ústí 2 was conducted in order to confirm or refute this hypothesis.

Despite the fact that this survey was addressed only to a small proportion of the population of the city, the results of the questionnaire survey clearly show that people of Sezimovo Ústí 2 are satisfied with living in this town and that the city, built according to the Baťa's concepts and planning principles, is still appropriate for life today. Recommendation that follows from these conclusions explicitly identifies the point of view, that the concept of the city of Sezimovo Ústí 2, as it has been designed and built by Tomáš Baťa, must be preserved for future generations.

Supplementing this offered solution that seeks to preserve Baťa's concept and town planning, is the thought to bring these Baťa's concepts, manifested in the character of the city, to the general public through the educational trail project. The main objective of the project "Šumné Sezimovo Ústí" Trail is to acquaint visitors with typical Baťa architecture of the city incorporating unique planning concepts.

Currently in Sezimovo Ústí there is no educational trail. Creating such a trail based on the theme of the Baťa architecture and construction, the city of Sezimovo Ústí, as a recommended project implementer, would acquire another vehicle to increase the concern about the city from a tourism perspective.

Creation of the trail "Šumné Sezimovo Ústí" is a project through which the present generation will get to know the legacy of Tomáš Baťa who had a substantial influence on the urbanism of this city. This legacy is manifested in Sezimovo Ústí 2's fine concept of urban development of the city, including major elements of functionalism. It is now commonly used by its inhabitants in their daily lives and provides them with good living conditions that meet current trends and demands for housing and lifestyle.

7. Přehled použité literatury

- [1] HORNER S., SWARBROOKE J., *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času (aplikovaný marketing služeb)*. Praha: Grada Publishing a.s., 2003, ISBN 80-247-0202-9
- [2] JANKOVEC O., KNOTKOVÁ I., *Sezimovo Ústí. Zánik * vznik * proměny města*, vydalo město Sezimovo Ústí, Kovosvit a.s., 2006
- [3] PÁSKOVÁ M., ZELENKA J., *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Česká republika: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002
- [4] ERBANOVA E., ŠILHAN M., ŠVÁCHA R., *Slavné vily Jihočeského kraje*. Praha: FOIBOS a.s., 2007, ISBN 978-80-87073-03-2
- [5] vlastní šetření, terénní výzkum
- [6] Stránky informačního systému Javorníky [online]. 2010 [cit. 20. 8. 2010]. Dostupné na WWW: www.javorniky.org
- [7] Server projektu Taggmanager [online]. 2010 [cit. 20. 8. 2010]. Dostupné na WWW: www.taggmanager.cz
- [8] HESKOVÁ M., KOLEKTIV, *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Nakladatelství FORTUNA, 2006, ISBN 80-7168-948-3
- [9] DORICOVÁ S., TOPOLČANSKÁ M., *Variácie štandardu individuálneho bývania firmy Bata [Alternations of Bata Company individual living standard: case Batovany – Partizánske]*. Architektúra & Urbanizmus, XXXVII, 2003, no. 3-4, pp. 147-170.
- [10] Budúcnosť miest s monofunkčným priemyslom, príklady baťových miest: zborník referátů z mezinárodní vědecké konference pořadané Spolkom architektov Slovenska, Bratislava 7. – 8. Septembra 2006, ISBN 80-88757-38-X
- [11] vlastní šetření – osobní rozhovor s ing. Michaelou Kalouskovou, vedoucí oddělení cestovního ruchu, město Tábor
- [12] Regionální server hry geocaching [online]. 2010 [cit. 20. 8. 2010]. Dostupné na WWW: www.geocaching.cz
- [13] PECHAR J., *Vývoj architektury v 19. a 20. století*. Praha: České vysoké učení technické v Praze, fakulta architektury, Ediční středisko ČVUT, červen 1981, vydání druhé přepracované, povoleno MK ČSR 21514/79

- [14] SYROVÝ B., KOLEKTIV, *Architektura svědectví dob (přehled vývoje stavitelství a architektury)*. Praha: SNTL – Nakladatelství technické literatury, 1977, vydání druhé, typové číslo L17-U3-II-86/72133
- [15] MORAVČÍKOVÁ, H., Batovany – Partizánske: Vzorné slovenské priemyselné mesto, [Batovany – Partizánske: The Slovak Ideal Industrial Town]. *Architektúra & Urbanizmus*, XXXVII, 2003, no. 3-4, pp. 113-145.
- [16] NOVINKY ze Sezimova Ústí, informační bulletin městského úřadu Sezimovo Ústí, Číslo: 6/2010, vydává: Městský úřad Sezimovo Ústí, adresa: Dr. E. Beneše 21, 391 01 Sezimovo Ústí, Red. číslo: MK ČR E 13167
- [17] Informační server firmy Doznač, [online]. 2010 [cit. 4. 9. 2010]. Dostupné na www.doznac.cz
- [18] Informační server města Sezimovo Ústí, [online]. 2010 [cit. 10. 8. 2010]. Dostupné na WWW: www.sezimovo-usti.cz
- [19] KOLÁŘ M., ČECHUROVÁ J., *Vila Hany a Edvarda Benešových*. Úřad vlády České republiky, 2009, ISBN 978-80-87041-79-6
- [20] Informační server www.iluze55.net – Radka Mullerová: estetický seminář/otázky k maturitám, [online]. 2010 [cit. 31. 7. 2010]. Dostupné na <http://www.iluze55.net/maturita/otazky08-09.html>

8. Seznam obrázků:

Obrázek 1 – Výrobní závod Kovošvit, a.s., pohled na vstupní bránu.	9
Obrázek 2 – Jeden z návrhů regulačního plánu Sezimova Ústí.....	14
Obrázek 3 – Vstupní brána do závodu Kovošvit a.s. se ukrývá v pásu zeleně.	15
Obrázek 4 – Kolonie Baťov: Baťova koncepce zapracování zeleně se dochovala do dnešních dnů.	16
Obrázek 5 – Zeleň v oblasti soustředěné bytové výstavby.....	17
Obrázek 6 – Socialistický realismus v Sezimově Ústí.	22
Obrázek 7 – Bytová výstavba v druhé polovině 20. století.	22
Obrázek 8 – Lokalita Nechyba: současná výstavba rodinných domků.	23
Obrázek 9 – Benešova vila.	28
Obrázek 10 – Hotel MAS.	29
Obrázek 11 – Jednoduché a účelné stavby budov v areálu závodu Kovošvit, a.s.....	30
Obrázek 12 – Budova zdravotního střediska je oživena zajímavými detaily.	31
Obrázek 13 – Návrh rodinného domu v kolonii Amerika.	32
Obrázek 14 – Kolonie Amerika v době svého vzniku a dnes.	32
Obrázek 15 – Typický rodinný dům v kolonii Baťov.....	36
Obrázek 16 – Plán navržené trasy naučné stezky „Šumné Sezimovo Ústí“	62
Obrázek 17 – Informační panel naučné stezky.	72
Obrázek 18 – Ukázka tagglistu.	72

Ostatní fotografie: foto autor práce

9. Přílohy

Seznam příloh:

- Příloha 1: Demografická analýza – dotazník pro obyvatele Sezimova Ústí
- Příloha 2: Dotazník pro mladé obyvatele Sezimova Ústí
- Příloha 3: Objekty občanské vybavenosti a služeb
- Příloha 4: Časová posloupnost výstavby Sezimova Ústí 2
- Příloha 5: Cenová kalkulace projektu naučné stezky
- Příloha 6: Návod na použití tagglistu

Příloha 1

Demografická analýza – dotazník pro obyvatele Sezimova Ústí
Diplomová práce: Šumné Sezimovo Ústí – po stopách první republiky
(funkcionalistická, zejména Baťovská architektura 20. století),
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Autor: Petra Říhová

Pokud není uvedeno jinak, vyberte jednu odpověď, případně napište Váš názor:

1. Jste rodák (rodačka) ze Sezimova Ústí, nebo jste se přistěhoval(a)?
 - Narodil(a) jsem se zde
 - Přistěhoval(a) jsem se

2. Jak dlouho bydlíte v SÚ? Vyberte odpověď a označte křížkem
 - 0 – 10
 - 11 – 20
 - 21 – 40
 - 40 – 60
 - Více než 60

3. V jakém typu bydlení bydlíte
 - rodinný dům (ne baťovský domek)
 - byt v osobním vlastnictví
 - městský byt
 - podnájem
 - baťovský domek

4. Kolik členů má vaše domácnost?
 - 1 – 2
 - 2 – 4
 - 4 a více

5. Je vaše bydlení vícegenerační?
 - Ano
 - Ne

6. Vyhovuje Vám typ bydlení, ve kterém bydlíte, nebo plánujete změnu?
 - Ano, jsem spokojen(a)
 - Mé bydlení je provizorní nebo neuspokojivé – hledám jiné bydlení
 - Ne, ale zatím jiné bydlení nehledám

7. Co pro Vás představuje pojem „Sezimovo Ústí“?

- Moje město
- Bydlení
- Prostor k životu
- Místo pro přenocování
- Jiné:

8. Co je pro Vás symbolem Sezimova Ústí - vyberte dvě odpovědi, případně napište Váš vlastní názor

- Trpaslík a hodiny
- Baťa
- Kovosvit
- Ševci
- Vodotrysk
- Sluneční hodiny
- Kozí Hrádek
- Benešova vila
- Lužnice
- Paďousy
- Silon
- Hilton
- Jiné:.....

9. Jak jste spokojeni s množstvím zeleně a péčí o zeleň ve městě?

- Ano, naše město je „město v zeleni“
- Ano, co se týká množství zeleně, ale péče o ni by mohla být lepší
- Celkem ano v obou oblastech
- Ne, je zde málo zeleně, ale péče o ni je na dobré úrovni
- Ne, je zde málo zeleně a péče o ni je nedostatečná

10. Cítíte se ve městě bezpečně?

- Ano
- Ne

11. Domníváte se, že je kvalitně zajištěna dopravní obslužnost města, tzn. dostatečné dopravní spojení formou MHD, vlaky či meziměstskými autobusy?

- Ano
- Ne
- Jiná odpověď:.....

12. Domníváte se, že je na území Sezimova Ústí dostatečný počet zastávek MHD, případně, že docházková vzdálenost na zastávky je přijatelná?

- Ano
- Ne
- Jiná

odpověď:.....

13. Vyhovuje Vám obchodní síť ve městě a její struktura?

- Ano
- Ne
- Jiná

odpověď:.....

14. Líbí se Vám nová výstavba ve městě – zástavba v Sezimově Ústí I. a II. (zde myslím zejména lokalitu Nechyba)

- Ano
- Ne
- Jiná

odpověď:.....

15. Jaký máte názor na kulturní život ve městě? Myslíte si, že nabídka programů je dostatečná a možnost kulturního vyžití pro obyvatelstvo odpovídající?

- Ano
- Ne
- Jiná odpověď:.....

16. Kolik je Vám let?

- 18 – 30
- 31 – 40
- 41 – 50
- 51 – 60
- 60 a více

17. Jste muž/žena?

- Žena
- Muž

18. Jaké máte nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní
- Střední odborné
- Úplné střední s maturitou
- Vyšší odborná škola (pomaturitní nástavba)
- Vysokoškolské

19. Do jaké příjmové kategorie se řadíte?

- Nižší
- Nižší střední
- Střední
- Vyšší střední
- Vysoká

Děkuji za Váš čas a názory.

Příloha 2

Dotazník pro mladé obyvatele Sezimova Ústí

1. Nejprve musím zjistit, kolik je ti let:
 - 10 – 11
 - 11 – 12
 - 12 – 13
 - 13 – 14
 - 14 – 15

2. Jsi holka nebo kluk?
 - Holka
 - Kluk

3. Určitě chodíš do školy. Zajímá mě, na kterou školu chodíš:
 - 1. základní škola, ulice 9. května 489
 - 2. základní škola, Školní náměstí 628
 - Jiná škola:.....

4. Po skončení vyučování máš spoustu volného času. Navštěvuješ zájmové kroužky, sportovní tréninky nebo hudební školu? Vyber a zaškrtni i více odpovědí.
 - Nenavštěvuji žádný kroužek
 - Navštěvuji zájmové kroužky organizované školou
 - Sportovní tréninky
 - Hudební škola
 - Jiné:.....

5. Chodíš ven s kamarády?
 - Ano, často
 - Ano, ale jen někdy
 - Ne

6. Jestliže chodíš ven s kamarády, máte nějaké své oblíbené místo? Jestliže ano, které?
 - Ano
 - Napiš které:.....
 - Ne

7. Myslíš si, že město Sezimovo Ústí je bezpečné nebo nebezpečné město? A proč si to myslíš?
 - Bezpečné
 - Nebezpečné

8. Je podle tvého názoru v našem městě dostatek hřišť a hracích ploch pro děti všech věkových kategorií?
- Ano
 - Ne
 - Tvůj názor:
9. Určitě jste se ve škole učili o životním prostředí. Myslíš si, že je v Sezimově Ústí dobré životní prostředí?
- Ano
 - Ne
10. Myslíš si, že se v našem městě dobře žije? Jestliže ne, co by se mělo změnit?
- Ano, žije se zde dobře
 - Ano, žije se zde dobře, ale chtělo by to změnit pár menších věcí
 - Ne, nežije se zde dobře
11. Až budeš dospělý/dospělá, chtěl by jsi zde žít?
- Ano
 - Ne

Děkuji za tvůj čas a za vyplnění dotazníku.

Příloha 3

Objekty občanské vybavenosti a služeb

Orange square	Potraviny
Purple square	Drogerie
Green square	Květinářství
Light blue square	Ostatní – domácí potřeby, oděvy, papírnictví
Red square	Restaurační zařízení, ubytovací služby
Yellow square	Kino Spektrum, letní kino Histon
Bright green square	Zdravotnické zařízení, lékárna
Cyan square	Alternativní medicína, bylinkářství, čajovna
Brown square	Školská a vzdělávací zařízení
Blue square	Knihovna
Light green square	Dětské hřiště

Příloha 4

Časová posloupnost výstavby Sezimova Ústí 2

	Výstavba v letech 1939 – 1942
	Výstavba v letech 1942 – 1945 – kolonie Německo
	Výstavba v letech 1946 – 1948 – kolonie Amerika
	Soustředěná bytová výstavba 50.- 60.let 20. století
	Soustředěná bytová výstavba 70.- 80.let 20. století
	Současná výstavba - lokalita Nechyba

Příloha 5

Cenová kalkulace na realizaci naučné stezky

• reklamní agentura

Cenová nabídka na výrobu a instalaci 10 informačních panelů na naučnou stezku:

výroba dřevěných informačních panelů se stříškou - 7.500,-/ks + DPH = 75.000,- + DPH
zajištění vytýčení inž.sítí pro 10ks panelů - 5.000,- + DPH
zemní práce (výkopy , betonování) - 1.600,-/panel + DPH = 16.000,- + DPH
grafický návrh 1.500,- +DPH
tisk grafiky vč.laminace + podkladové PVC ; 1.200,-/panel + DPH = 12.000,- + DPH

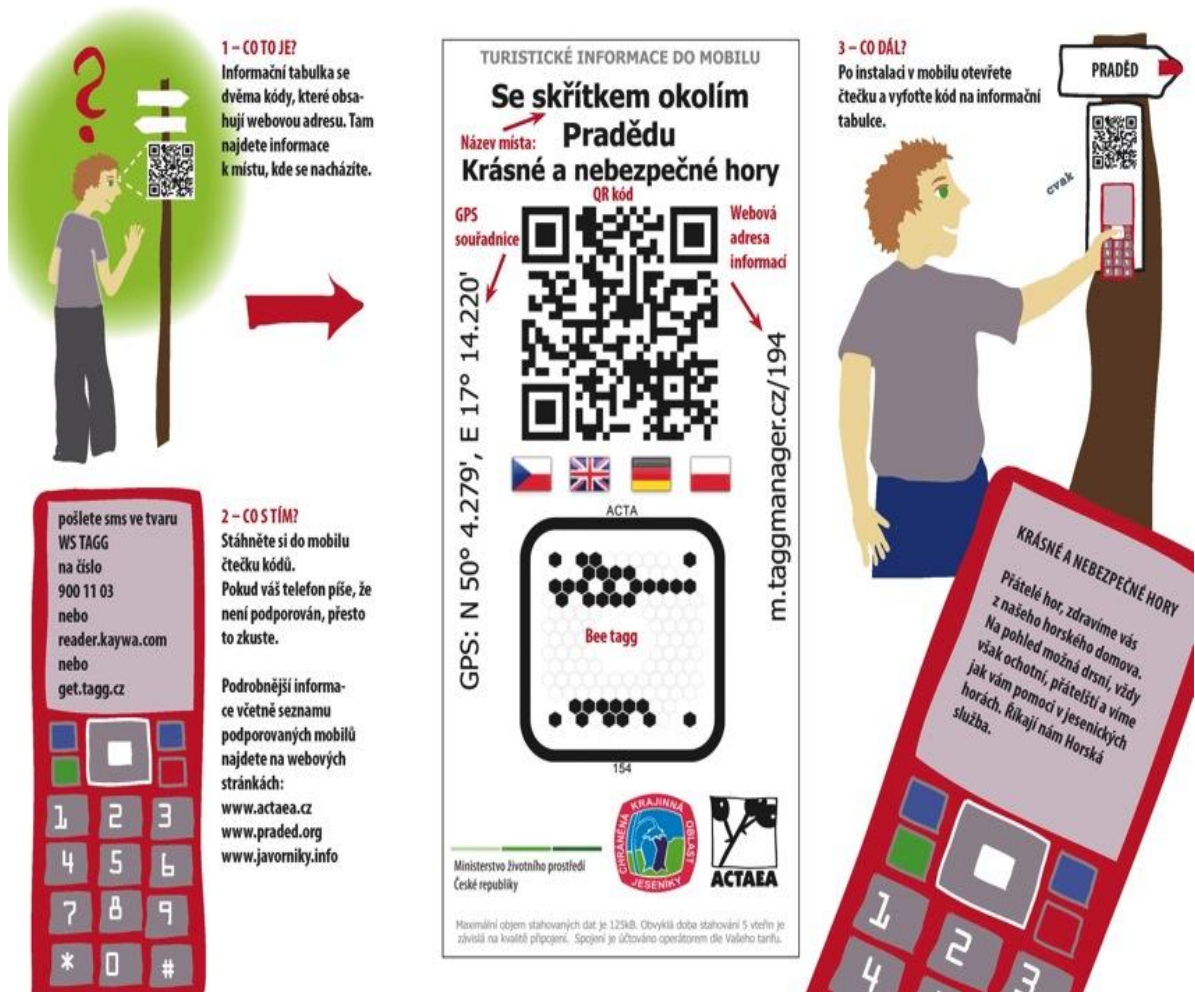
Celkem = 109.500,- + DPH = 131.400,- Kč

K hájence 1110
381 02 Sečnovo ústí II.
tel./fax 381 27 41 41
www.norisoklama.cz
e-mail:
norisoklama@norisoklama.cz
IČO: 602 498 58
DIČ: C116 731041727

DANIEL PECHAR - NORIS
IČO: 602 498 58
Sečnovo ústí II. K hájence 1110
381 02 Sečnovo ústí II.
C: 602 498 58, DIČ: C27313041727
tel.: 381 27 41 41
www.norisoklama.cz

Příloha 6

Návod na použití tagglisu

1 – CO TO JE?
Informační tabulka se dvěma kódy, které obsahují webovou adresu. Tam najdete informace k místu, kde se nacházíte.

2 – CO S TÍM?
Stáhněte si do mobilu čtečku kódů. Pokud váš telefon píše, že není podporován, přesto to zkuste. Podrobnější informace včetně seznamu podporovaných mobilů najdete na webových stránkách:
www.actaea.cz
www.praded.org
www.javorniky.info

3 – CO DÁL?
Po instalaci v mobilu otevřete čtečku a vyfotíte kód na informační tabulce.

TURISTICKÉ INFORMACE DO MOBILU
Se skřítkem okolím
Krásné a nebezpečné hory

Název místa: **Pradědu**
QR kód
GPS souřadnice: **GPS: N 50° 4.279', E 17° 14.220'**
Webová adresa informací: **m.taggmanager.cz/194**

ACTA
Bee tagg
154

Ministerstvo životního prostředí České republiky
OCHRANA KRAJINY JESENÍKY
ACTAEA

Maximální objem stahovaných dat je 129kB. Obvyklá doba stahování 5 vteřin je závislá na kvalitě připojení. Spojení je účtováno operátorem dle Vašeho tarifu.

pošlete sms ve tvaru WS TAGG na číslo 900 11 03 nebo reader.kaywa.com nebo get.tagg.cz

PRADĚD
KRAŠNÉ A NEBEZPEČNÉ HORY
Přátelé hor, zdravíme vás z našeho horského domova. Na pohled možná drsná, však ochotní, přátelští a vime horách. Říkají nám Horská služba.

Převzato z webových stránek www.javorniky.org